

Lietuvos Respublikos
FINANSŲ MINISTERIJA

2025 M. NACIONALINIO ATASKAITŲ RINKINIO AIŠKINAMASIS RAŠTAS

2026 m. gegužės 15 d. Nr. (27.47-01E) -11K-

TURINYS

PRANEŠIMAS	3
NACIONALINIO METINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO AIŠKINAMASIS RAŠTAS	7
1. BENDROJI DALIS	7
2. APSKAITOS POLITIKA	9
3. PASTABOS	24
3.1. Nematerialusis turtas	24
3.2. Ilgalaikis materialusis turtas	24
3.3. Finansinis turtas	26
3.4. Mineraliniai ištekliai	28
3.5. Biologinis turtas	28
3.6. Atsargos	29
3.7. Išankstiniai apmokėjimai	29
3.8. Per vienus metus gautinos sumos	30
3.9. Pinigai ir pinigų ekvivalentai	30
3.10. Finansiniai įsipareigojimai	30
3.11. Įsipareigojimai, atsirandantys iš finansinės nuomos (lizingo)	32
3.12. Atidėjiniai	33
3.13. Trumpalaikės mokėtinos sumos	34
3.14. Finansavimo sumos, finansinė ir nefinansinė parama	34
3.15. Grynasis turtas	35
3.16. Mokesčių pajamos	36
3.17. Socialinių įmokų pajamos	37
3.18. Pagrindinės veiklos kitos pajamos ir kitos veiklos pajamos	38
3.19. Pagrindinės veiklos sąnaudos ir pinigų srautai pagal segmentus	39
3.20. Finansinės ir investicinės veiklos rezultatas	40
3.21. Nuosavybės metodo įtaka	41
3.22. Suteiktos garantijos dėl paskolų	42
3.23. Neapibrėžtasis turtas ir neapibrėžtieji įsipareigojimai	42
3.24. Finansinės rizikos valdymas	43
3.25. Koncesijos ir valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutartys	44
3.26. Poataskaitiniai įvykiai	45
3.27. Apskaitos politika ir klaidų taisymas	45
3.28. Informacija apie valstybės kontroliuojamų pelno siekiančių subjektų finansinius duomenis	46

PRANEŠIMAS

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo, viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų (toliau – VSAFAS) ir kitų Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių viešojo sektoriaus subjektų grupių finansinių ataskaitų rengimą, nuostatomis buvo parengtas 2025 m. nacionalinis ataskaitų rinkinys.

Nacionalinių metinių ataskaitų rinkinį parengė Finansų ministerija, atlikusi subjektų, pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą priskiriamų prie viešojo sektoriaus subjektų, konsolidavimo procedūras.

Viešojo sektoriaus subjektai	2025 m.	2024 m.
Biudžetinės įstaigos	2 596	2 646
Viešosios įstaigos	435	470
Mokesčių ir išteklių fondai	79	80
Fondų fondai	17	18
Regionų plėtros tarybos	10	10
Asociacijos	18	9
Iš viso	3 155	3 233

Konsolidavimo procedūros apima visų nurodytų subjektų finansinių ataskaitų straipsnių sudėtį, informacijos apie tarpusavio ūkinių operacijų įtaką ir rezultatus surinkimą, jos eliminavimą bei papildomus koregavimus.

Nacionaliniame metinių ataskaitų rinkinyje pateikiama informacija apie valstybės, savivaldybių įstaigų, valstybės socialinių fondų, Privalomojo sveikatos draudimo fondo, Pensijų anuitetų fondo ir kitų išteklių fondų (Įsipareigojimų investuotojams draudimo fondas, Pertvarkymo fondas, Indėlių draudimo fondas), 2025 m. gruodžio 31 d. finansinę būklę, jai poveikį turėjusių finansinių ataskaitų straipsnių pasikeitimus, veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus.

Visas viešojo sektoriaus konsoliduotasis turtas, parodytas finansinės būklės ataskaitoje, 2025 m. gruodžio 31 d. sudarė 90 865 572 tūkst. Eur.

Pagrindiniai finansinės būklės ataskaitos straipsniai ir jų rodikliai (tūkst. Eur)	2025 m.	2024 m.
ILGALAIKIS TURTAS	71 073 078	66 684 346
• Nematerialusis turtas	320 648	280 528
• Ilgalaikis materialusis turtas	54 116 799	51 084 927
• Ilgalaikis finansinis turtas	15 747 222	13 878 620
• Mineraliniai ištekliai	883 899	1 434 229
• Kitas ilgalaikis turtas	4 510	6 041
BIOLOGINIS TURTAS	2 944 240	2 598 372
TRUMPALAIKIS TURTAS	16 848 253	17 405 500
IŠ VISO TURTO	90 865 572	86 688 218
FINANSVIMO SUMOS	12 427 007	12 257 771
ĮSIPAREIGOJIMAI	39 140 554	35 383 418
• Ilgalaikiai įsipareigojimai	31 648 044	28 826 218

Pagrindiniai finansinės būklės ataskaitos straipsniai ir jų rodikliai (tūkst. Eur)	2025 m.	2024 m.
• Trumpalaikiai įsipareigojimai	7 492 509	6 557 201
GRYNASIS TURTAS	39 294 970	39 044 086
MAŽUMOS DALIS	3 041	2 942
IŠ VISO FINANSAVIMO SUMŲ, ĮSIPAREIGOJIMŲ, GRYNOJO TURTO IR MAŽUMOS DALIES	90 865 572	86 688 218

Ilgalaikio turto straipsniuose daugiausiai padidėjo ilgalaikio materialiojo turto vertė dėl reikšmingai išaugusios nebaigtos statybos vertės ir išankstinių apmokėjimų už ilgalaikį materialųjį turtą. 2025 m. gruodžio 31 d. nebaigtos statybos vertė siekė 3 826 484 tūkst. Eur (2024 m. – 3 125 479 tūkst. Eur), išankstinių apmokėjimų už ilgalaikį materialųjį turtą suma buvo 2 382 793 tūkst. Eur (2024 m. – 1 476 927 tūkst. Eur).

Investicijos į ne nuosavybės vertybinius popierius padidėjo daugiau nei 3 kartus ir ataskaitinių metų pabaigoje siekė 1 676 953 tūkst. Eur arba 11 proc. viso ilgalaikio finansinio turto. 85 proc. investicijų į ne nuosavybės vertybinius popierius sudarė Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos administruojamo išteklių fondo iš rezervinio fondo lėšų įsigyti ir iki išpirkimo laikomi Europos Sąjungos valstybių narių vyriausybės vertybiniai popieriai. 73 proc. ilgalaikio finansinio turto sudarė investicijos į kontroliuojamus ne viešojo sektoriaus ir asocijuotuosius subjektus, iš kurių 3 688 502 tūkst. Eur sudarė Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos, 3 092 900 tūkst. Eur – Lietuvos Respublikos finansų ministerijos investicijos.

Trumpalaikiame turte gautini mokesčiai ir socialinės įmokos siekė 2 027 669 tūkst. Eur, iš kurių 62 proc. arba 1 250 693 tūkst. Eur buvo gautinas pridėtinės vertės mokestis. Pinigų ir pinigų ekvivalentų likutis paskutinę ataskaitinių metų dieną sudarė 6 556 968 tūkst. Eur

Viešojo sektoriaus funkcijų vykdymas finansuojamas iš valstybės, savivaldybių, Valstybinio socialinio draudimo fondo, Privalomojo sveikatos draudimo fondo gaunamų pajamų (surenkamų mokesčių ir kitų pajamų), Europos Sąjungos, užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų biudžetų gaunamų finansavimo sumų bei iš Lietuvos ir užsienio paramos fondų gautų arba gautinų pinigų arba kito turto.

2025 m. priimtų finansinių įsipareigojimų suma siekė 6 620 607 tūkst. Eur, iš kurių 92 proc. arba 6 061 241 tūkst. Eur sudarė įsipareigojimai pagal Vyriausybės vertybinius popierius (toliau – VVP). Įvykdytų įsipareigojimų suma buvo 3 306 644 tūkst. Eur. Atidėjinių vertė ataskaitinių metų pabaigoje siekė 2 068 886 tūkst. Eur.

Grynajame turte didžiausią vertę sudarė sukauptas perviršis ir tikrosios vertės rezervas, atitinkamai 45 proc. ir 34 proc. grynojo turto. Ataskaitinių metų rezultatas (grynasis perviršis) prieš nuosavybės metodo įtaką ir eliminavus esminių klaidų įtaką nuosavybės metodui (6 476 tūkst. Eur) buvo 2 706 658 tūkst. Eur.

Veiklos rezultatų ataskaitoje pateikta informacija apie viešojo sektoriaus per 2025 m. uždirbtas pajamas, patirtas sąnaudas ir veiklos rezultatus.

Pagrindiniai veiklos rezultatų ataskaitos straipsniai ir jų rodikliai (tūkst. Eur)	2025 m.	2024 m.
• Pagrindinės veiklos pajamos	31 175 734	28 523 994
• Pagrindinės veiklos sąnaudos	-31 637 445	-37 364 300
PAGRINDINĖS VEIKLOS PERVERŠIS AR DEFICITAS	-461 711	-8 840 306
• KITOS VEIKLOS REZULTATAS	363 270	284 275
• FINANSINĖS IR INVESTICINĖS VEIKLOS REZULTATAS	-74 568	4 309 694

Pagrindiniai veiklos rezultatų ataskaitos straipsniai ir jų rodikliai (tūkst. Eur)	2025 m.	2024 m.
<ul style="list-style-type: none"> APSKAITOS POLITIKOS KEITIMO IR ESMINIŲ APSKAITOS KLaidŲ TAISYMO ĮTAKA 	2 873 191	858 019
GRYNASIS PERVIRŠIS AR DEFICITAS PRIEŠ NUOSAVYBĖS METODO ĮTAKĄ	2 700 182	-3 388 318
<ul style="list-style-type: none"> NUOSAVYBĖS METODO ĮTAKA 	467 401	405 099
GRYNASIS PERVIRŠIS AR DEFICITAS	3 167 584	-2 983 219

2025 m. mokesčių pajamos sudarė 18 856 867 tūkst. Eur arba 60 proc. visų pagrindinės veiklos pajamų (2024 m. – 61 proc.). 2025 m., palyginus su 2024 m., mokesčių pajamos padidėjo 8 proc. Didžiausią dalį mokesčių pajamose sudarė gyventojų pajamų mokesčio ir pridėtinės vertės mokesčio pajamos, atitinkamai 38 proc. ir 37 proc.

Socialinių įmokų pajamos siekė 8 240 823 tūkst. Eur ir, palyginus su 2024 m., padidėjo 9 proc.

Pagrindinės veiklos sąnaudų (31 637 445 tūkst. Eur) didžiausią dalį sudarė socialinių išmokų bei darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos, atitinkamai 38 proc. ir 32 proc. visų pagrindinės veiklos sąnaudų. 37 proc. visų pagrindinės veiklos sąnaudų teko socialinės apsaugos sričiai.

Apskaitos politikos keitimo ir esminių apskaitos klaidų taisymo įtakos straipsnyje didžiausią sumą sudarė savivaldybių administracijų gautų valdyti patikėjimo teise savivaldybių miestų ir miestelių teritorijų ribose esančių valstybinės žemės sklypų (jų dalių) ir žemės sklypais nesuformuotų valstybinės žemės plotų koregavimai dėl praėjusių ataskaitinių laikotarpių registruotų sąnaudų.

Ataskaitinio laikotarpio nuosavybės metodo įtakos rezultatas parodo kontroliuojamų ir asocijuotųjų ne viešojo sektoriaus subjektų ataskaitinio laikotarpio rezultatą, tenkantį valstybei, kuris 2025 m. pabaigoje sudarė 467 401 tūkst. Eur.

Pagrindiniai pinigų srautų ataskaitos straipsniai ir jų rodikliai (tūkst. Eur)	2025 m.	2024 m.
PAGRINDINĖS VEIKLOS PINIGŲ SRAUTAI	441 780	2 146 844
INVESTICINĖS VEIKLOS PINIGŲ SRAUTAI	-5 486 710	-2 547 697
FINANSINĖS VEIKLOS PINIGŲ SRAUTAI	3 165 408	1 597 824
VALIUTOS KURSŲ PASIKEITIMO ĮTAKA PINIGŲ IR PINIGŲ EKVIVALENTŲ LIKUČIUI	-1 450	-242
<ul style="list-style-type: none"> Pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas (sumažėjimas) 	-1 880 971	1 196 729
<ul style="list-style-type: none"> Pinigai ir pinigų ekvivalentai ataskaitinio laikotarpio pradžioje 	8 437 939	7 241 210
<ul style="list-style-type: none"> Pinigai ir pinigų ekvivalentai ataskaitinio laikotarpio pabaigoje 	6 556 968	8 437 939

2025 m. pagrindinės veiklos įplaukos, palyginus su 2024 m., padidėjo 7 proc. ir siekė 35 393 706 tūkst. Eur. Įplaukos iš mokesčių sudarė 18 502 545 tūkst. Eur arba 52 proc. visų pagrindinės veiklos įplaukų. Įplaukos iš socialinių įmokų padidėjo 10 proc. ir buvo 8 665 250 tūkst. Eur.

Pagrindinės veiklos išmokos siekė 27 956 940 tūkst. Didžiausios pagrindinės veiklos išmokos teko socialinei apsaugai – 44 proc. Kitiems subjektams pervesta lėšų suma programoms vykdyti sudarė 6 994 986 tūkst. Eur.

Investicinės veiklos neigiamus pinigų srautus lėmė išmokos ilgalaikio materialiojo turto įsigijimui, kurios, palyginus su 2024 m., padidėjo 28 proc. ir sudarė 3 192 199 tūkst. Eur, ir ilgalaikio finansinio turto įsigijimas (2 486 707 tūkst. Eur). Teigiamiems finansinės veiklos pinigų srautams įtakos turėjo kiti

finansinės veiklos pinigų srautai – 3 924 391 tūkst. Eur, kuriuose didžiausią sumą sudarė įplaukos už išplatintus ilgalaikius VVP užsienio rinkose.

2025 m. gruodžio 31 d. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos administruojamo išteklių fondo pinigų ir pinigų ekvivalentų likutis sudarė 1 831 710 tūkst. Eur, Valstybinės ligonių kasos prie Sveikatos apsaugos ministerijos administruojamo Privalomojo sveikatos draudimo fondo – 829 166 tūkst. Eur.

Finansų ministerija, rengdama nacionalinį metinių ataskaitų rinkinį, vadovavosi viešojo sektoriaus subjektų finansinėse ataskaitose pateikta informacija.

Nacionaliniame metinių ataskaitų rinkinyje pateiktos viso viešojo sektoriaus pagrindinės veiklos pajamos ir sąnaudos, pinigų srautai nėra tiesiogiai palygintini su valstybės biudžeto, savivaldybių biudžetų, valstybės socialinių fondų bei Privalomojo sveikatos draudimo fondų pajamų ir išlaidų vykdymo duomenimis dėl šių priežasčių:

1. šiose ataskaitose pajamos ir sąnaudos parodytos taikant kaupimo principą, o biudžeto vykdymo ataskaitose įplaukos ir išlaidos rodomos taikant pinigų principą. Sąnaudų ir pinigų srautų klasifikacija skiriasi nuo valstybės biudžeto išlaidų klasifikacijos;

2. dalis sąnaudų ir pinigų srautų yra finansuojama ne iš valstybės, o iš kitų biudžetų, todėl sąnaudos ir pinigų srautai finansinėse ataskaitose yra didesni nei valstybės biudžeto vykdymo ataskaitose parodytos atitinkamos išlaidos;

3. skiriasi į biudžeto vykdymo skaičiavimus įtrauktų subjektų ir viešojo sektoriaus subjektų apimtis.

Nacionaliniame metinių ataskaitų rinkinyje nurodytas viso viešojo sektoriaus grynasis perviršis ar deficitas nėra tiesiogiai palyginamas su valdžios sektoriaus grynuoju skolinimusi (pertekliumi) / grynuoju skolinimusi (deficitu), apskaičiuojamu vadovaujantis 2010 metų Europos sąskaitų sistema (ESS2010), nustatyta 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 549/2013 dėl Europos nacionalinių ir regioninių sąskaitų sistemos Europos Sąjungoje (OL 2013 L 174, p. 1) ar Tarptautinio valiutos fondo 2014 m. Valstybės finansų statistikos vadovo metodologija. Viešojo ir valdžios sektoriaus balanso rodiklių (deficito/pertekliaus) skirtumus lemia:

1. skirtinga subjektų imtis;
2. atskaitomybės standartų ir statistikos rengimo metodologiniai skirtumai.

Finansų ministras

Kristupas Vaitiekūnas

NACIONALINIO METINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. BENDROJI DALIS

2025 m. gruodžio 31 d. nacionalinis ataskaitų rinkinys parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu ir viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais (toliau – VSAFAS). Šiame ataskaitų rinkinyje palyginimui pateikiami 2024 metų finansinių ataskaitų duomenys.

2024 metų nacionalinis finansinių ataskaitų rinkinys buvo audituotas Valstybės kontrolės. Valstybės kontrolė 2025 m. spalio 10 d. išvadoje Nr. FAE-7 „Dėl 2024 m. nacionalinio ataskaitų rinkinio“ konstatavo, kad 2024 metų nacionalinis finansinių ataskaitų rinkinys, išskyrus išvadoje apibūdintų dalykų poveikį, parodo tikrą ir teisingą visų viešojo sektoriaus subjektų, kurių finansinės ataskaitos konsoliduotos į vieną ataskaitų rinkinį, 2024 m. gruodžio 31 d. finansinę būklę, 2024 metų veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus.

Nacionalinis metinių ataskaitų rinkinys parengtas konsolidavus viešojo sektoriaus subjektų, patvirtintų finansų ministro 2025 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 1K-327 „Dėl Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo įgyvendinimo rengiant valstybės 2025 metų ataskaitų rinkinį ir nacionalinį 2025 metų ataskaitų rinkinį“, finansines ataskaitas. Į šį ataskaitų rinkinį yra įtrauktos visų savivaldybių, fondų ir valstybės finansinės ataskaitos už 2025 metus:

2596 biudžetinių įstaigų. Naujų įstaigų, įtrauktų į 2025 m. konsolidavimo schemą buvo 10, 64 įstaigos, buvusios 2024 m. konsolidavimo schemoje, buvo reorganizuotos, 3 – likviduotos, 1 – prarado viešojo sektoriaus subjekto statusą.

435 viešųjų įstaigų. Naujų įstaigų, įtrauktų į 2024 m. konsolidavimo schemą buvo 7, 29 įstaigos, buvusios 2024 m. konsolidavimo schemoje buvo reorganizuotos, 3 įstaigos likviduotos, 1 – prarado viešojo sektoriaus subjekto statusą.

79 mokesčių ir išteklių fondų: Valstybės izdo, Rezervinio (stabilizavimo) fondo, Garantinio fondo, Valstybinės mokesčių inspekcijos mokesčių fondo, Muitinės mokesčių fondo, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos administruojamo išteklių fondo, Valstybinės ligonių kasos ir teritorinių ligonių kasų administruojamų Privalomojo sveikatos draudimo fondų, savivaldybių izdų, Indėlių draudimo fondo, Įsipareigojimų investuotojams draudimo fondo, Pertvarkymo fondo ir Ilgalaikio darbo išmokų fondo, Valstybinės ligonių kasos prie Sveikatos apsaugos ministerijos administruojamo asmens sveikatos priežiūros įstaigų mokamų įmokų žalai atlyginti fondo, Pensijų anuitetų fondo, Valstybės gynybos fondo.

17 fondų fondų: Daugiabučių namų modernizavimo fondo, finansuojamo Europos regioninės plėtros fondo lėšomis, JESSICA II fondų fondo, JESSICA kontroliuojančiojo fondo, Energijos efektyvumo fondo, Verslumo skatinimo fondo 2014-2020, finansuojamo iš Europos socialinio fondo, Verslo finansavimo fondo, finansuojamo iš Europos regioninės plėtros fondo, INVEGOS fondo, JEREMIE kontroliuojančiojo fondo, Savivaldybių pastatų fondo, Kultūros paveldo fondo, Žemės ūkio fondo, Gynybos investicijų fondo, Inovacijų skatinimo fondo, Vandentvarkos fondo, Koinvesticinis fondas susisiekimui, KPP finansinių priemonių fondas ir Finansinė priemonė „Tipinės gamybos paskirties pastatų laisvosiose ekonominėse zonose, pramonės parkuose ir kitose pramoninėse teritorijose įrengimas“.

10 regionų plėtros tarybų;

18 asociacijų.

Į aukščiau nurodytą viešojo sektoriaus subjektų skaičių įtrauktos ir 4 įstaigos (asociacija „Vilniaus slėnių asociacija“, Lietuvos pirminės sveikatos priežiūros įstaigų asociacija, Lietuvos inovatyvių profesinio rengimo įstaigų asociacija ir VšĮ „Lietuvos savivaldybių asociacijos mokymo ir konsultavimo centras“),

kurios iki nacionalinio metinių ataskaitų parengimo datos nepateikė 2025 m. finansinių ataskaitų duomenų, todėl jų duomenys nebuvo įtraukti į 2025 m. nacionalinį ataskaitų rinkinį. Šių įstaigų finansinė informacija nėra reikšminga nacionalinių finansinių ataskaitų kontekste, todėl jų neįtraukimas neturi reikšmingos įtakos finansinės ataskaitos straipsniams, veiklos rezultatams ir pinigų srautams.

Daugiau informacijos apie viešojo sektoriaus subjektų grupėje įvykusių pokyčius pateikiama aiškinamojo rašto 26 priede.

Nacionaliniame metinių ataskaitų rinkinyje yra įtrauktas finansinis turtas, kurį sudaro valstybei priklausančių subjektų nuosavas kapitalas.

	2025 m.	2024 m.
Kontroliuojamos akcinės ir uždarnosios akcinės bendrovės	242	235
Asocijuotieji subjektai	73	76
Valstybės ir savivaldybių įmonės	20	22
Kiti subjektai	66	56
Iš viso	401	389

Lietuvos banko, kurio nuosavybės teisės priklauso valstybei, nuosavas kapitalas nėra įtrauktas į viešojo sektoriaus konsoliduotąjį finansinį turtą, o jo balansas yra pateiktas nacionalinio metinių ataskaitų rinkinio aiškinamajame rašte.

	2025 m.	2024 m.
Vidutinis metinis darbuotojų skaičius	335 719	339 765

2. APSKAITOS POLITIKA

Finansinių ataskaitų parengimo pagrindas

Nacionalinis metinių ataskaitų rinkinys (toliau – ataskaitų rinkinys) už metus, pasibaigusius 2025 m. gruodžio 31 d., parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu, viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais (toliau – VSAFAS) ir kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais, reglamentuojančiais viešojo sektoriaus subjektų grupių metinių finansinių ataskaitų parengimą.

Ataskaitų rinkinys parengtas ūkinių operacijų apskaitai taikant kaupimo principą bei taikant vienodus apskaitos metodus panašioms sandoriams ir kitiems įvykiams panašiomis aplinkybėmis.

Rengiant ataskaitų rinkinį reikšminga suma buvo laikoma tokia suma, kuri viršija 0,1 proc. valstybės turto, t. y. 90 866 tūkst. Eur (2024 m. 0,1 proc. sudarė 86 688 tūkst. Eur).

Finansinių ataskaitų konsolidavimo principai

Ataskaitų rinkinys apima valstybės viešojo sektoriaus subjektų, visų savivaldybių viešojo sektoriaus subjektų, valstybės socialinių fondų, Privalomojo sveikatos draudimo fondo ir Pensijų anuiteto fondo į vieną viešojo sektoriaus subjekto ataskaitų rinkinį konsoliduotus duomenis apie finansinę būklę, veiklos rezultatus, pinigų srautus.

Kiti konsolidavimo pokyčiai, nurodyti toliau aiškinamojo rašto pastabose, susidarė:

1. dėl likviduotų viešojo sektoriaus subjektų, subjektų, kurie prarado viešojo sektoriaus subjekto teisinį statusą ir naujų viešojo sektoriaus subjektų;
2. dėl ataskaitiniu laikotarpiu pasikeitusio viešojo sektoriaus subjektų pavaldumo;
3. dėl ataskaitiniu laikotarpiu pasikeitusios teisinės viešojo sektoriaus subjektų formos.

Finansinių ataskaitų valiuta

Ataskaitų rinkinyje pateikiami duomenys išreiškiami tūkstančiais (jeigu nenurodyta kitaip) Lietuvos Respublikos piniginių vienetų – eurų.

Nematerialusis turtas

Nematerialusis turtas (toliau – NT) vertinamas ir finansinės būklės ataskaitoje parodomas įsigijimo savikaina atėmus sukaupą amortizaciją ir nuvertėjimą. Išankstiniai mokėjimai už NT priskiriami prie NT.

NT kūrimo išlaidos skirstomos į tyrimų ir plėtros išlaidas. Tyrimo išlaidos pripažįstamos sąnaudomis jų susidarymo metu. Išlaidos, sukauptos per plėtros etapą, šiam etapui pasibaigus pergrupuojamos į atitinkamą NT grupę ir įtraukiamos į konkretaus NT vieneto pasigaminimo (sukūrimo) savikainą, išskyrus atvejus, kai išlaidos, sukauptos per plėtros etapą, negali būti susietos su konkrečiu turto vienetu.

NT amortizacijos ekonominiai normatyvai (naudingo tarnavimo laikas) viešojo sektoriaus subjektams:

1. programinė įranga ir jos licencijos: 3-5 metai;
2. patentai, autorių ir kitos teisės: 3-6 metai;
3. kitas nematerialusis turtas: 3-10 metai.

Neriboto naudingo tarnavimo laiko NT, pvz. plėtros darbų, nematerialiųjų vertybių (literatūros, mokslo ir meno kūrinių), amortizacija neskaičiuojama. Toks NT po pirminio pripažinimo rodomas įsigijimo savikaina, atėmus turto nuvertėjimo sumą.

Valstybė taip pat valdo turtą, turintį NT požymių, kuris neregistruojamas apskaitoje ir nerodomas finansinės būklės ataskaitoje, kadangi neįmanoma įvertinti ekonominės naudos, kurią teiks šio turto naudojimas ateityje, t. y.:

1. teisė nustatyti mokesčius, jų dydį, juos surinkti ir naudoti;
2. teisė duoti leidimą naudoti viešuosius išteklius, juos parduoti, taip pat teisė apriboti viešųjų išteklių naudojimą;
3. valstybės vardas;
4. heraldikos objektai;
5. teisės į oro erdvę virš Lietuvos Respublikos teritorijos;
6. teisės į radijo dažnius;
7. teisės į Lietuvos Respublikos kontinentinį šelfą ir ekonominę zoną Baltijos jūroje ir pan.

Ilgalaikis materialusis turtas

Ilgalaikis materialusis turtas (toliau – IMT), išskyrus žemę, kilnojamąsias, nekilnojamąsias kultūros vertybes ir kitas vertybes, finansinėse ataskaitose yra rodomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimo sumą ir turto nuvertėjimo sumą (įsigijimo savikainos metodus).

Žemė, kilnojamosios, nekilnojamosios kultūros vertybės ir kitos vertybės rodomos tikrąja verte (tikrosios vertės metodas). Registruojant ilgalaikio materialiojo turto tikrosios vertės pokytį (padidėjimą ir sumažėjimą) pagal atskirą ilgalaikio materialiojo turto vienetą turto sąskaitose, tikrosios vertės rezervo sąskaitoje šie pokyčiai sumuojami pagal ilgalaikio materialiojo turto grupę.

Žemės tikroji vertė nustatoma vadovaujantis Nekilnojamojo turto registrą tvarkančio subjekto (Valstybės įmonė Registrų centras) atliekamo masinio vertinimo duomenimis, panaudojant žemės verčių žemėlapi, išskyrus atvejus, kai nustatoma nesuformuotos ir Nekilnojamojo turto registre neįregistruotos laisvos valstybinės žemės (toliau – Laisva valstybinė žemė) vertė, kuri apskaičiuojama savivaldybės teritorijoje esančios Laisvos valstybinės žemės plotą padauginus iš subjekto patikėjimo teise valdomų valstybinės žemės sklypų toje savivaldybės teritorijoje vidutinės 1 ha rinkos vertės, apskaičiuotos pagal Nekilnojamojo turto registrą tvarkančio subjekto (Valstybės įmonės Registrų centro) atliekamo masinio vertinimo duomenis ir kai turima kitų patikimų duomenų žemės tikrajai vertei nustatyti, pavyzdžiui, nepriklausomų turto vertintojų nustatytą tam tikro žemės ploto rinkos vertę.

Neriboto naudojimo laiko IMT (žemė, kultūros vertybės, kitos vertybės), bibliotekų fondų ir knygų nusidėvėjimas neskaičiuojamas. Išankstiniai mokėjimai už IMT, gautas, bet dar nepradėtas naudoti, nebaigtas statyti ar komplektuoti turtas, priskiriamas prie IMT.

IMT nusidėvėjimo ekonominiai normatyvai (naudingo tarnavimo laikas) viešojo sektoriaus subjektams:

1. pastatai: 10–100 metai;
2. infrastruktūros statiniai: 10–100 metai;
3. kiti statiniai: 5–40 metai;
4. mašinos ir įrengimai: 3–25 metai;
5. transporto priemonės: 3–15 metai;
6. baldai, biuro įranga ir kitas ilgalaikis materialusis turtas: 3–15 metai.

IMT, kurį priimtas sprendimas parduoti, perkeliamas į atsargas sprendimo priėmimo dieną. Turtas į atsargas perkeliamas nurodant to turto įsigijimo savikainą, sukauptas nusidėvėjimo ir nuvertėjimo sumas.

Pelnas ar nuostoliai, gauti pardavus IMT (taip pat ir pergrupuotą į atsargas), apskaičiuojami kaip skirtumas tarp pardavimo kainos ir IMT balansinės vertės, ir veiklos rezultatų ataskaitoje įtraukiami į kitos veiklos rezultatą.

Valstybės nekilnojamasis turtas įtrauktas į privatizuojamo turto sąrašą perdavus centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui (toliau – CTV), t. y. Valstybės įmonei Turto bankas, nurašomas iš apskaitos ir turto balansinės vertės suma registruojamos gautinos sumos iš CTV.

Vadovaujantis Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymu perdavus administracinės paskirties nekilnojamąjį turtą CTV valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise bei teikti turto priežiūros paslaugas, turtas tampa viena iš CTV kapitalą sudarančių dalių.

Valstybės nekilnojamasis turtas, kuris įtrauktas į Vyriausybės patvirtintą atnaujinamo valstybės nekilnojamojo turto sąrašą, po susitarimo su CTV ir valstybės biudžeto asignavimų valdytoju (jei valstybės turto valdytojas nėra asignavimų valdytojas) valdytojo sprendimu perduodamas patikėjimo teise CTV.

Finansinis turtas

Finansinis turtas (toliau – FT) įvertinimo tikslais skirstomas į:

1. parduoti laikomą FT, prie kurio ataskaitų rinkinyje priskiriamos obligacijos ar kiti vertybiniai popieriai, kuriuos viešojo sektoriaus subjektas įsigyja prekybos tikslais, ir įsigytos kitų subjektų akcijos, dalininkų įnašai į viešąsias įstaigas, įnašai į tarptautines organizacijas. Prie parduoti laikomo FT taip pat priskiriamas ir ilgalaikis FT, kurį viešojo sektoriaus subjektas nusprendžia parduoti. Parduoti laikomas FT konsoliduotoje finansinės būklės ataskaitoje rodomas tikrąja verte, išskyrus investicijas į vertybinius popierius, kurių kaina aktyviojoje rinkoje neskelbiama ir kurių tikrosios vertės negalima nustatyti, dalininkų įnašus į viešąsias įstaigas (kurios nėra kontroliuojami ar asocijuotieji subjektai), įnašus į tarptautines organizacijas, kurie įvertinami įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius;

2. iki išpirkimo termino laikomą FT (įsigytos kitų subjektų obligacijos su išpirkimo data), kuris vertinamas amortizuota savikaina;

3. gautinas sumas (prie kurių priskiriamos ir suteiktos paskolos). Ilgalaikės gautinos sumos vertinamos amortizuota savikaina (neatsižvelgiant į tai, ar viešojo sektoriaus subjektas ketina jas laikyti iki atsiskaitymo termino). Suteiktos trumpalaikės paskolos kitam viešojo sektoriaus subjektui vertinamos amortizuota savikaina, kuri lygi jų įsigijimo savikainai. Kai palūkanų norma yra nustatyta teisės aktuose, taikoma pastaroji. Išankstiniai apmokėjimai, per vienus metus gautinos sumos, išskyrus trumpalaikes paskolas, ir kitas trumpalaikis finansinis turtas vertinamas – įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius.

FT tikrosios vertės pasikeitimas parodomas finansinės ir investicinės veiklos rezultate. Paskolų nuvertėjimas Valstybės išde skaičiuojamas remiantis trimis kriterijais: pradelsti mokėjimo terminai, refinansavimo faktai bei skolininko finansinė būklė. Įvertinus šiuos tris rodiklius, kiekvienas skolininkas yra priskiriamas prie vienos iš penkių rizikos grupių. Kuo didesnė rizikos grupė, tuo didesnis paskolos nuvertėjimo procentas skaičiuojamas. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės skolos įstatymo nustatyta tvarka valstybės suteiktos paskolos ūkio subjektams, kurių rizikos grupė didesnė nei 3, yra perduodamos administruoti CTV.

Kitų viešojo sektoriaus subjektų (Valstybinės mokesčių inspekcijos mokesčių fondo, Muitinės mokesčių fondo, Europos Sąjungos paramą administruojančių institucijų ir kt.) apskaitoje registruojamos pradelstos gautinos sumos, perduodamos Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka išieškoti CTV pagal sutartį, kuria perleidžiama reikalavimo teisė į gautinas sumas. Toks FT nurašomas iš viešojo sektoriaus subjektų apskaitos, pripažįstant gautinas sumas iš CTV, lygias tikėtino atgauti FT (gautinų sumų) sumai ir gautinų sumų iš CTV skirtumą pripažįstant sąnaudomis. Visais atvejais atsižvelgiama į FT perdavimo sutarčių sąlygas.

Investicijos į kontroliuojamus ne viešojo sektoriaus subjektus ir asocijuotuosius subjektus rodomos taikant nuosavybės metodą. Jei tokios investicijos nustojamos vertinti taikant nuosavybės metodą arba nurašomos iš apskaitos, nuosavybės metodo įtaka perkeliama tiesiai į einamųjų metų rezultatą.

Nuosavybės metodo įtaka

Nuosavybės metodas – apskaitos metodas, kai investicija iš pradžių apskaitoje registruojama įsigijimo savikaina, o vėliau jos vertė didinama ar mažinama atsižvelgiant į ūkio subjekto, į kurį investuota, investuotojui tenkančios grynojo turto dalies pokyčius po įsigijimo. Investuotojo veiklos rezultatų ataskaitoje rodoma ūkio subjekto, į kurį investuota, investuotojui tenkanti grynojo rezultato dalis. Investicijos, užregistruotos taikant nuosavybės metodą, finansinėse ataskaitose priskiriamos prie ilgalaikio finansinio turto. Apskaičiuojant nuosavybės metodo įtaką investicijoms į valstybės ir savivaldybių įmones

bei valstybės ar savivaldybių valdomas bendrovės, investuotojui tenkančios grynojo turto dalies (nuosavo kapitalo) pokytis skaičiuojamas kartu su valstybės arba savivaldybės dotacija ilgalaikiam turtui įsigyti. Valstybei ar savivaldybei tenkanti kontroliuojamų ne viešojo sektoriaus subjektų nuosavo kapitalo dalis, atėmus investicijos į tą subjektą įsigijimo savikainą, rodo investicijos vertės pokytį ir yra rodoma finansinės būklės ataskaitoje straipsnyje „Nuosavybės metodo įtaka“ neatsižvelgiant į investicijų finansavimo šaltinį. Nuosavybės metodo įtaką didina valstybės ir savivaldybių kontroliuojamų ne viešojo sektoriaus subjektų uždirbtas pelnas ir mažina – tų subjektų patirti nuostoliai.

Iš išvestinių finansinių priemonių atsirandantis finansinis turtas arba finansiniai įsipareigojimai

Išvestinė finansinė priemonė – finansinė priemonė, kurios vertė priklauso nuo vienos ar kelių kitų finansinių priemonių. Išvestinės finansinės priemonės vertė kinta dėl prekių kainos, palūkanų normos, vertybinių popierių kainos, valiutos kurso, kainos ar palūkanų normos indekso, kreditingumo įvertinimo, kredito indekso ar dėl panašaus nuo subjekto nepriklausomo kintamojo, kuriai palyginti su kitomis sandorių rūšimis, panašiai reaguojančiomis į rinkos sąlygų pokyčius, reikia labai mažų arba apskritai nereikia pradinių investicijų, taip pat pagal kurią turi būti atsiskaityta ateityje.

Iš išvestinių finansinių priemonių (pasirinkimo sandoriai, apimantys pasirinkimo pirkti ir pasirinkimo parduoti sandorius) atsirandantys FT ir finansiniai įsipareigojimai (toliau – FĮ) rodomi finansinėse ataskaitose tikrąja verte, išskyrus tuos atvejus, kai jų tikroji vertė negali būti patikimai nustatyta. FT arba FĮ iš išvestinių finansinių priemonių tikrosios vertės pokytis pripažįstamas finansinės ir investicinės veiklos pajamomis arba sąnaudomis tą ataskaitinį laikotarpį, už kurį nustatytas. Jei iš išvestinės finansinės priemonės atsirandančio FT ir FĮ tikroji vertė negali būti patikimai nustatyta, tai iš tos priemonės atsiradęs FT ar FĮ rodomas įsigijimo savikaina atėmus nuvertėjimo sumą.

Mineraliniai ištekliai

Mineraliniai ištekliai pripažįstami ir registruojami apskaitoje, jeigu atitinka mineralinių išteklių sąvoką ir mineralinių išteklių pripažinimo kriterijus. Mineraliniai ištekliai apskaitomi Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos finansinėje apskaitoje. Ši įstaiga dalyvauja formuojant valstybės politiką žemės gelmių srityje, organizuoja ir vykdo valstybinius žemės gelmių tyrimus, reguliuoja ir kontroliuoja žemės gelmių naudojimą bei apsaugą, kaupia, saugo ir valdo valstybinę geologinę informaciją. Mineralinių išteklių rūšies vienetas apskaitoje registruojamas sąlygine vieneto verte, kuri apskaičiuojama padalijus mokesčių už konkrečios rūšies gamtos išteklius prognozuojamo laikotarpio būsimų pajamų dabartinę vertę iš tos mineralinių išteklių rūšies kiekio. Prognozuojamas laikotarpis nustatomas visą detalai išžvalgytą kiekį padalinant iš paskutinių 5 metų išgauto kiekio vidurkio.

Mineralinių išteklių vertės padidėjimas tiesiogiai didina mineralinių išteklių vertės pokyčio rezervą ir grynojo turto pokyčių ataskaitoje priskiriamas turto vertės pokyčio rezervui. Kai mineraliniai ištekliai, išskyrus atsinaujinančius mineralinius išteklius, sunaudojami, sunaudoto kiekio mokesčių už gamtos išteklius būsimųjų pajamų dabartinę vertę pripažįstama pagrindinės veiklos sąnaudomis. Atitinkamai mažinama ir mineralinių išteklių vertės pokyčio rezervo suma. Kai mineralinių išteklių vertė sumažėja dėl kitų priežasčių negu sunaudojimas, dabartinės vertės sumažėjimo suma tiesiogiai mažina į turto vertės pokyčio rezervą įtrauktą mineralinių išteklių rezervo sumą.

Mineralinių išteklių vertinimas ir jame naudojamos prielaidos

Kiekviena išteklių rūšis vertinama atskirai. Neatsinaujinančių išteklių būsimųjų pajamų dabartinę vertę (DV) apskaičiuojama sudedant prognozuojamo laikotarpio prognozuojamų būsimų pajamų dabartines vertes pagal šią formulę:

$$DV = \frac{PS_1}{(1+d)^1} + \frac{PS_2}{(1+d)^2} + (...) + \frac{PS_n}{(1+d)^n}$$

Atsinaujinančių išteklių būsimųjų pajamų dabartinė vertė (DV) apskaičiuojama sudedant prognozuojamo laikotarpio prognozuojamų būsimųjų pajamų dabartines vertes ir pridėdant tęstinumo vertę (TV) pagal šią formulę:

$$DV = \frac{PS_1}{(1+d)^1} + \frac{PS_2}{(1+d)^2} + (...) + \frac{PS_n}{(1+d)^n} + TV, \text{ kur}$$

$$TV = \frac{PS_n}{d} \times \frac{1}{(1+d)^n}$$

DV ir TV apskaičiavimo formulėse naudojami žymėjimai:

PS_1 – PS_n – 1-ojo– n -ojo laikotarpių grynieji būsimieji pinigų srautai. Grynųjų būsimųjų pinigų srautų vertė pirmaisiais metais (PS_1) nustatoma pagal mokesčių mokėtojų deklaruotų mokesčių už konkrečios rūšies mineralinius išteklius sumų per pastaruosius 5 metus vidurkį, kiekvienais kitais metais pinigų srautas nustatomas 2 procentais didesnis, atsižvelgiant į tai, kad pagal Mokesčio už valstybinius gamtos išteklius įstatymą mokesčio tarifai kasmet yra indeksuojami pagal vartotojų kainų indeksą. 2 procentų padidėjimas pasirinktas atsižvelgiant į Europos centrinio banko skelbiamą¹ infliacijos vidutiniame laikotarpyje siektiną lygį.

d – diskonto norma mineralinių išteklių vertei nustatoma pagal kiekvienam laikotarpiui prognozuojamą palūkanų normą. Kadangi ilgiausias laikotarpis, kurio palūkanų norma prognozuojama, yra 50 metų ir ji yra 5,3338 procento, ji taikoma apskaičiuojant kiekvieno vėlesnio laikotarpio pinigų srautų dabartinę vertę. Atsinaujinančių išteklių atveju tęstinumo vertei skaičiuoti taikoma diskonto norma taip pat nustatyta 5,3338 procento;

$1-n$ – laikotarpiai (metai), kurių grynieji būsimieji pinigų srautai skaičiuojami;

n – paskutinis prognozuojamas laikotarpis, kuris nustatomas visą detalai išžvalgytą kiekį padalinant iš paskutinių 5 metų išgauto kiekio vidurkio.

Biologinis turtas

Biologinio turto apskaita tvarkoma pagal biologinio turto vienetus. Atsižvelgiant į paskirtį, biologinis turtas (toliau – BT) skirstomas į grupes:

1. gyvūnai;
2. medynai – šiai grupei priskiriami miško žemėje augantys medynai;
3. parkų ir skverų želdiniai;
4. daugiamečiai sodiniai (vaismedžių ir vaiskrūmių sodai);
5. pasėliai;
6. kitas biologinis turtas (kituose punktuose neišvardytas biologinis turtas).

Parkų ir skverų želdinių įsigijimo (įveisimo) išlaidas biologiniu turtu pripažįsta tie viešojo sektoriaus subjektai, kurie, siekdami teikti gyventojams socialinę, ekonominę ir gamtosauginę naudą, želdinius sodina ir (arba) prižiūri parkuose ir skveruose, neatsižvelgiant į tai, ar žemė, kurioje įveistas želdynas, viešojo sektoriaus subjektui perduota patikėjimo ar panaudos teise. Želdinių įsigijimo ir sodinimo išlaidos kitose teritorijose, negu parkai ir skverai, biologiniu turtu nepripažįstamos, o įsigijimo metu nurašomos į sąnaudas.

BT nacionalinėje finansinės būklės ataskaitoje parodomas tikrąja verte arba įsigijimo savikaina.

Biologinio turto grupės vienetas pirminio pripažinimo ir paskesnio vertinimo metu įvertinamas ir finansinėse ataskaitose parodomas vienu iš būdų:

1. tikrąja verte, kuri nustatoma remiantis tokio paties turto rinkos verte. Jei tokios rinkos nėra ir nėra galimybių arba neracionalu nustatyti remiantis tokio paties turto rinkos verte, tikroji biologinio turto vertė nustatoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tam tikros rūšies biologinio turto vertinimo tvarka (jei konkrečios rūšies biologiniam turtui tokia tvarka nustatyta) arba tą turtą

¹ [Two per cent inflation target \(europa.eu\)](http://two.per.cent.inflation.target.europa.eu)

valdančio viešojo sektoriaus subjekto nustatyta biologinio turto vertinimo tvarka, pagal kurias biologinio turto vieneto vertė nustatoma atsižvelgiant į paskutinę žinomą biologinio turto vieneto rinkos vertę arba žemės ūkio ministro patvirtintomis normatyvinėmis kainomis, jei jos nustatytos remiantis ne senesnėmis nei praeitų finansinių metų biologinio turto rinkos vertėmis. Jei nėra galimybių nustatyti biologinio turto vertę remiantis aukščiau nurodyta metodika ar tvarka, biologinio turto vertė nustatoma pagal (teikiant prioritetą pirmiau einančiam papunkčiui):

1.1 paskiausiai įvykusių analogiškų sandorių rinkos kainą, jei nuo sandorio sudarymo dienos iki paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos ekonominės sąlygos iš esmės nepasikeitė;

1.2 panašaus turto rinkos kainas, patikslintas atsižvelgiant į turto skirtumus.

2. jei tikrosios vertės nustatyti neįmanoma, – įsigijimo savikaina, kurią sudaro:

2.1 kai turtas įsigijamas, – pirkimo kaina, įskaitant importo ir kitus negrąžintinus mokesčius, įskaitant pridėtinės vertės mokestį, jei jis negrąžinamas (netraukiamas į pridėtinės vertės mokesčio atskaitą), atėmus prekybos nuolaidas, ar kitokio sunaudoto turto vertė ir su turto įsigijimu tiesiogiai susijusios išlaidos;

2.2 kai atsiranda naujas biologinis turtas (prieaugis ir (arba) prieauglis), – tiesioginės ir netiesioginės jo auginimo išlaidos, kurioms taikomos išlaidų priskyrimo tiesioginėms ar netiesioginėms gamybos išlaidoms nuostatos, pavyzdžiui, parkų ir skverų želdinių įsigijimo savikainai priskiriamos visos su jų pasodinimu susijusios išlaidos: žemės paruošimo išlaidos, įsigtų sodinti želdinių vertė, sodinimo išlaidos ir panašios.

Paskesnio vertinimo metu turtas, kuriam taikomas įsigijimo savikainos metodas, apskaitoje registruojamas ir finansinėse ataskaitose rodomas iš įsigijimo savikainos atėmus nuvertėjimo nuostolius. Paskesnio vertinimo metu biologinio turto įsigijimo savikaina:

1. didinama auginimo, priežiūros ir laikymo išlaidomis, padarytomis laikotarpiu iki tokio turto brandos atsiradimo, kai biologinis turtas laikomas veisimo tikslu arba biologinio turto produkcijai gauti;

2. papildomai toje pačioje teritorijoje pasodintų naujų daugiamečių augalų įsigijimo ir pasodinimo išlaidomis didinama parkų ir skverų želdinių įsigijimo savikaina;

3. mažinama, jei nustatomi biologinio turto nuvertėjimo požymiai. Biologinio turto nuvertėjimo požymiai gali būti: sunykęs (prarastas) turto vienetas ar jo dalis, kurios sunykimas turi reikšmingos įtakos turto vieneto vertei, arba turtas neatlieka savo funkcijų.

Jei BT vienetas pirminio pripažinimo metu buvo įvertintas tikrąja verte, vėliau šis biologinio turto vienetas negali būti apskaitoje registruojamas įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius.

Biologinio turto tikrosios vertės pasikeitimas nustatomas tokiu periodiškumu:

1. kiekvienų finansinių metų pabaigoje tiek, kiek biologinio turto tikrajai vertei turi įtakos biologinio turto vieneto rinkos kainos pokytis, arba

2. kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje tiek, kiek biologinio turto tikrajai vertei turi įtakos jo fiziniai pokyčiai, arba

3. nusistatytu periodiškumu, bet ne rečiau kaip kas 10 metų, kai dėl didelės turto apimties neįmanoma įvertinti fizinių savybių kitimo įtakos tikrajai vertei.

Biologinio turto, išskyrus medynus, tikrosios vertės pokytis apskaitoje pripažįstamas pajamomis arba sąnaudomis ir rezultatas įtraukiamas į veiklos rezultatų ataskaitą. Medynų tikrosios vertės pokytis, atsiradęs nuo tos dienos, kai medynai į apskaitą buvo įtraukti pirmą kartą, įtraukiamas tiesiogiai į grynąjį turtą ir grynojo turto pokyčių ataskaitoje priskiriamas prie tikrosios vertės rezervo. Medynų vertės padidėjimas didina tikrosios vertės rezervą, sumažėjimas – mažina. Biologinio turto auginimo ir priežiūros išlaidos priskiriamos sąnaudoms pagal jų pobūdį, išskyrus:

1. kai didinama įsigijimo savikaina, priežiūros ir laikymo išlaidomis, kurios patirtos iki tokio turto brandos atsiradimo, kai biologinis turtas laikomas veisimo tikslu arba biologinio turto produkcijai gauti;

2. kai papildomai toje pačioje teritorijoje pasodintų naujų daugiamečių augalų įsigijimo ir pasodinimo išlaidomis didinama parkų ir skverų želdinių įsigijimo savikaina.

Kai BT grupės vienetas yra naudojamas moksliniams tikslams (pavyzdžiui, genetiniams, fiziologiniams, biocheminiams ir pan. tyrimams), toks BT pripažįstamas sąnaudomis tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kai šis turtas pradedamas naudoti moksliniams tikslams. Viešojo sektoriaus subjektas kontrolės tikslais šį turtą turi registruoti nebalansinėse sąskaitose.

Biologinio turto produkcija registruojama kaip atsargos. Pirminio pripažinimo metu vertinama žemės ūkio ministro tvirtinamomis atitinkamų metų biologinio turto ir žemės ūkio produkcijos normatyvinėmis kainomis arba, jeigu jų nėra, grynąja realizavimo verte.

Viešojo sektoriaus subjektas gali gauti biologinį turtą neatlygintinai už reikšmingai mažesnę nei turto rinkos vertę arba įsigyti už simbolinį atlygį. Neatlygintinai gautu turtu laikomas viešojo sektoriaus subjektui neatlygintinai perduotas ar padovanotas turtas. Biologinis turtas, įsigytas už simbolinį atlygį arba reikšmingai mažesnę negu rinkos kainą, įvertinamas ir apskaitoje registruojamas tikrąja verte, o faktiškai sumokėtos arba mokėtinos sumos ir tikrosios turto vertės įsigijimo dieną skirtumo suma registruojamos kaip gautos finansavimo sumos iš kitų šaltinių.

Ilgalaikio turto tikroji vertė ir nuvertėjimas

Viešojo sektoriaus subjektai, savo apskaitoje registravę ilgalaikį turtą taikant tikrosios vertės metodą, patikslina ilgalaikio materialiojo turto tikrąją vertę ne rečiau kaip kas 5 metus. Turto tikroji vertė taip pat turi būti koreguojama per ataskaitinį laikotarpį, jei viešojo sektoriaus subjektas gauna naujos informacijos, kuria vadovaujantis tikrosios vertės pasikeitimas yra vertintinas kaip reikšmingas, ir (arba) atsiradus naujų aplinkybių (pavyzdžiui, atlikus turto esminio pagerinimo darbus, pasikeitus ilgalaikio materialiojo turto naudojimo paskirčiai, apimčiai ir pan.). Ilgalaikio materialiojo turto tikrosios vertės pokytis (padidėjimas ir sumažėjimas) apskaitoje registruojamas tiesiogiai grynojo turto, tikrosios vertės rezervo sąskaitoje, šie pokyčiai sumuojami pagal IMT grupę. Turto tikrosios vertės sumažėjimo sumos dalis, viršijanti tam tikros IMT grupės turtui tikrosios vertės rezervo sąskaitoje užregistruotą sumą, pripažįstama turto nuvertėjimo sąnaudomis. Nepriklausomai nuo ilgalaikio materialiojo turto tikrosios vertės sumažėjimo sumos, visa suma rodoma tikrosios vertės pokyčių straipsniuose. Nurašant ar parduodant tikrąją vertę vertinamą tokį turtą, tikrosios vertės rezervo dalis, susijusi su šiuo turtu, turi būti perkeliama į einamųjų metų perviršio ar deficito sąskaitą.

Viešojo sektoriaus subjektai, savo apskaitoje registravę ilgalaikį turtą taikant įsigijimo savikainos metodą, nuvertėjimo nuostolius apskaitoje turi registruoti apskaičiuotų nuostolių suma mažinant turto balansinę vertę iki nuvertėjimo ir tą pačią sumą registruojant ataskaitinio laikotarpio pagrindinės arba kitos veiklos sąnaudas – priklausomai nuo to, kokioje veikloje tas turtas buvo naudojamas.

Atsargos

Sudarant nacionalinį metinių ataskaitų rinkinį atsargos įvertinamos įsigijimo ar pasigaminimo savikaina arba grynąja realizavimo verte, atsižvelgiant į tai, kuri iš jų mažesnė. Atsargos, kurios laikomos numatant jas paskirstyti nemokamai ar už simbolinį mokestį arba numatant jas sunaudoti prekių, skirtų paskirstyti nemokamai ar už simbolinį mokestį, gamybai, vertinamos įsigijimo ar pasigaminimo savikaina. Strateginės atsargos rodomos įsigijimo ar pasigaminimo savikaina.

Atsargų savikainai apskaičiuoti taikomi šie atsargų įkainojimo būdai: „pirmas gautas, pirmas išduotas“ (FIFO) arba konkrečių kainų būdas. Kai atsargos grąžintinai perduodamos asmenims ar ne viešojo sektoriaus subjektams naudotis pagal sutartį, perduodamų atsargų balansine verte registruojamos gautinos sumos, nepripažįstant sąnaudų.

Duomenys apie valstybės rezervo materialinių išteklių atsargas yra valstybinė paslaptis, todėl detali informacija apie šias atsargas aiškinamajame rašte neteikiama. Strateginės ir neliečiamosios atsargos, apimančios ir valstybės rezervo materialinių išteklių atsargas, rodomos įsigijimo ar pasigaminimo savikaina, išskyrus:

1. jeigu strategines atsargas numatoma parduoti, jos perkeliama iš strateginių ir neliečiamųjų atsargų grupės į pagamintos produkcijos ir atsargų, skirtų parduoti, grupę ir įvertinama jų grynoji realizavimo vertė;

2. jeigu strateginių atsargų dalis viršija teisės aktų nustatytas normas, perviršis įvertinamas grynąja realizavimo verte, tačiau šios atsargos neperkeliamos iš strateginių ir neliečiamųjų atsargų į kitą grupę, nebent būtų nuspręsta perteklines atsargas parduoti;

3. jeigu inventorizacijos metu nustatytus nereikalingus, netinkamus naudoti, sugadintus atsargų vienetų panaudoti (parduoti viešuosiuose prekių aukcionuose Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka arba perduoti nemokamai): atsargų vienetai, kuriuos nusprendžiama parduoti, įvertinami grynąja realizavimo verte arba atsargų vienetai, kuriuos numatoma perduoti nemokamai, įvertinami įsigijimo ar pasigaminimo savikaina;

4. jeigu atlikus inventorizaciją nustatomi nereikalingi, netinkami naudoti, sugadinti atsargų vienetai, kurių nėra galimybės parduoti arba perduoti nemokamai, jų grynoji realizavimo vertė prilyginama nuliui ir tokie atsargų vienetai nurašomi vadovaujantis teisės aktų nustatyta tvarka.

Išankstiniai apmokėjimai

Finansinės būklės ataskaitos straipsnyje „Išankstiniai apmokėjimai“ rodomos:

1. iš anksto sumokėtos sumos už atsargas, paslaugas, kurios bus suteiktos per 12 mėnesių nuo paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos, ir kitą trumpalaikį turtą;

2. ateinančių laikotarpių sąnaudos (pvz., prenumeratos, nuomos) – sumos, sumokėtos (registruotos apskaitoje) einamuoju ir ankstesniu ataskaitiniais laikotarpiais, kurios bus pripažintos sąnaudomis ateinančiais ataskaitiniais laikotarpiais.

Rengiant ataskaitų rinkinį išankstiniai apmokėjimai buvo vertinami įsigijimo savikaina. Jų nuvertėjimas yra vertinamas tik tuomet, jeigu yra požymių, kad paslaugos arba prekės, už kurias buvo sumokėta arba jų dalis nebus gauta.

Per vienus metus gautinos sumos

Per vienus metus gautinos sumos – per 12 mėnesių nuo paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos gautinos sumos. Šios sumos finansinės būklės ataskaitoje rodomos verte, apskaičiuojama iš jų įsigijimo savikainos atėmus įvertintas neatgautinas sumas. Per vienus metus gautinos sumos skirstomos į:

1. gautinas trumpalaikes finansines sumas (po vieno metų gautinų sumų einamųjų metų dalis, kurią sudaro ilgalaikių paskolų ir kitų ilgalaikių gautinų sumų einamųjų metų dalis bei gautinos trumpalaikės finansinės sumos, kurias sudaro trumpalaikės paskolos ir kitos gautinos trumpalaikės finansinės sumos);

2. gautinus mokesčius ir socialines įmokas;

3. gautinas finansavimo sumas;

4. gautinas sumas už turto naudojimą, parduotas prekes, turtą, paslaugas;

5. sukauptas gautinas sumas;

6. kitas gautinas sumas (pvz., gautinos sumos iš rinkliavų, už prarastą turtą (išieškotinos sumos už padarytą žalą), atskaitingų asmenų grąžintinos sumos, gautini veiklos mokesčiai, palūkanos, dividendai, gautinos grąžintinos finansavimo sumos ir kt.).

Gautinų mokesčių ir socialinių įmokų sumų nuvertėjimas pradedamas skaičiuoti suėjus mokesčio ir (arba) socialinės įmokos prievolės įvykdymo terminui, tačiau jis nemažina mokesčių ir socialinių įmokų pajamų, o pripažįstamas pagrindinės veiklos sąnaudomis. Kartu nuvertėjimo suma yra mažinamos pervestinių pajamų sumos.

Nuvertėjimas skaičiuojamas atsižvelgiant į mokesčių ir socialinių įmokų mokėtojų grupes, pradelstus terminus ir pačių subjektų nustatytus nuvertėjimo procentus.

Gautinų mokesčių ir socialinių įmokų sumų nuvertėjimo nuostoliai nemažina mokesčių ir socialinių įmokų pajamų, o pripažįstami pagrindinės veiklos sąnaudomis.

Kitų gautinų sumų nuvertėjimas skaičiuojamas pagal viešojo sektoriaus subjektų nustatytas taisykles.

Trumpalaikės investicijos

Prie trumpalaikių investicijų priskiriamos investicijos į nuosavybės vertybinius popierius (pvz., akcijas) ir skolos vertybinius popierius (pvz., Vyriausybės vertybinius popierius, obligacijas), kuriuos tikimasi realizuoti per trumpesnę nei 12 mėnesių laikotarpį, skaičiuojant nuo paskutinės einamojo ataskaitinio laikotarpio dienos, išskyrus skolos vertybinius popierius, kurie prilyginami pinigų ekvivalentams. Šiame straipsnyje taip pat rodomi ir trumpalaikiai terminuotieji indėliai, kurių terminas yra ilgesnis nei trys mėnesiai, bet ne ilgesnis nei 12 mėnesių.

Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigai – pinigai, esantys kasoje, bankų sąskaitose ir pervesti, bet dar negauti pinigai. Pinigų ekvivalentai – trumpalaikės (iki trijų mėnesių) likvidžios investicijos, kurios gali būti greitai iškeičiamos į tam tikras pinigų sumas ir kurių vertės pokyčio rizika yra nereikšminga. Investicijos į nuosavybės vertybinius popierius nepriskiriamos prie pinigų ekvivalentų.

Pinigai ir jų ekvivalentai priskiriami prie trumpalaikio turto, tačiau, jei pinigų ir jų ekvivalentų naudojimo arba disponavimo jais laikas apribojamas ilgiau nei 12 mėnesių skaičiuojant nuo paskutinės einamojo ataskaitinio laikotarpio dienos, jie priskiriami prie ilgalaikio finansinio turto (pvz., ilgalaikiai indėliai, pinigai, kuriais negalima laikinai disponuoti ilgiau nei 12 mėnesių).

Turto perdavimo sutartys

Nuomos laikotarpio pradžioje pagal sutarties turinį (neatsižvelgiant į sutarties teisinę formą) ir ekonominę prasmę nuoma priskiriama veiklos nuomai arba finansinei nuomai. Jeigu nuomininkas ir nuomotojas susitaria pakeisti nuomos sutarties sąlygas (išskyrus jos pratęsimą) ir dėl to pasikeičia nuomos rūšis, toks susitarimas laikomas nauja sutartimi.

Pagal finansinės nuomos sutartį įsigyto turto nusidėvėjimui skaičiuoti taikomi tie patys principai, kaip ir kito tos pačios grupės panašaus nuosavo ar patikėjimo teise valdomo turto nusidėvėjimui skaičiuoti. Jei finansinės nuomos sutartyje nenumatyta, kad nuosavybės teisė į turtą finansinės nuomos laikotarpio pabaigoje pereina finansinės nuomos paslaugos gavėjui arba jei finansinės nuomos paslaugos gavėjas neketina jo įsigyti pasibaigus šiam laikotarpiui, turtas nudėvimas per trumpesnę iš šių laikotarpių: sutartyje nustatytą finansinės nuomos laikotarpį arba turto naudingo tarnavimo laiką.

Nutraukus sutartį, finansinės nuomos paslaugos gavėjo nuostoliai, susidarę dėl prievolės kompensuoti finansinės nuomos sutarties nutraukimo išlaidas, registruojami kaip ataskaitinio laikotarpio kitos pagrindinės veiklos sąnaudos.

Veiklos nuomos mokesčiai nuomininko apskaitoje pripažįstami sąnaudomis tolygiai per nuomos laikotarpį, jeigu jie nepriskiriami gaminamos produkcijos ar ilgalaikio turto savikainai. Veiklos nuomos sąnaudos paskirstomos tolygiai per nuomos laikotarpį ir tuo atveju, kai nuomos mokestis nustatomas nelygiomis sumomis.

Išsinuomoto (gauto panaudai) turto paprastojo remonto ir eksploatavimo išlaidos pripažįstamos sąnaudomis, jeigu jos nepriskiriamos pagamintų atsargų ar kito ilgalaikio materialiojo turto pasigaminimo savikainai. Jei nuomotojas (panaudos davėjas) nekompensuoja nuomininko (panaudos gavėjo) padarytų esminio turto pagerinimo išlaidų, jas nuomininkas (panaudos gavėjas) registruoja taip:

1. jei atlikti esminio pagerinimo darbai yra tokie, dėl kurių NT kadastrė įrašyti statinių kadastro duomenys turi būti keičiami, jų verte registruoja finansavimo sąnaudas arba finansavimo sumų perdavimą;
2. kai atlikti tam tikrų patalpų esminio pagerinimo darbai, kurie nepagerina viso pastato ar statinio funkcijų apimtys arba reikšmingai nepailgina pastato ar statinio nustatyto naudingo tarnavimo laiko ir (arba) nepagerina jo naudingųjų savybių ir kurie būtini siekiant pritaikyti patalpas naudoti savo veikloje,

tokias išlaidas registruoja kaip kito ilgalaikio turto vienetą ir pripažįsta jas sąnaudomis proporcingai per likusį nuomos (panaudos) laikotarpį.

Turtas, valdomas patikėjimo teise arba gautas kaip turtinis įnašas, registruojamas apskaitoje ir rodomas metinėse finansinėse ataskaitose remiantis tais pačiais principais, kaip ir nuosavybės teise valdomas turtas.

Finansavimo sumos, finansavimo pajamos ir finansavimo sąnaudos

Finansinėse ataskaitose finansavimo sumų (toliau – FS) straipsnyje parodomas gautas finansavimas iš Europos Sąjungos, užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų ir iš kitų šaltinių (socialinės apsaugos fondų ir privataus sektoriaus).

Dauguma viešojo sektoriaus subjektų vykdomų projektų yra tęstiniai, todėl gautos FS ar jų iš anksto gauta dalis rodoma prie gautų FS ir laikoma gautu finansavimu tol, kol pagrįstai tikimasi, kad FS davėjo nurodytos sąlygos gauti FS bus įvykdytos ir šių lėšų nereikės grąžinti FS davėjui.

Kai valstybės ar savivaldybių kontroliuojami ne viešojo sektoriaus subjektai padaro sąnaudų, kurios finansuojamos iš valstybės ar savivaldybių gaunamų FS, jų sumai pripažįstamos finansavimo pajamos. Jei FS jau gautos, kartu registruojamas FS panaudojimas, jei bus gautos, – kartu registruojamos sukauptos finansavimo pajamos.

Finansavimo sąnaudos registruojamos šiais atvejais: jei valstybė ar savivaldybės uždirbo pajamų, kurias skyrė finansuoti viešojo sektoriaus ir (arba) ne viešojo sektoriaus subjektų turto įsigijimui ar kitoms išlaidoms finansuoti; valstybė ar savivaldybės perdavė gautas FS ne viešojo sektoriaus subjektui, išskyrus kai:

1. viešojo sektoriaus subjektai perduoda savo turtą, įgytą iš gautų arba gautinų FS, ne viešojo sektoriaus subjektams, kai dėl to registruojama šio ar kito viešojo sektoriaus subjekto investicija, kuri vėliau bus apskaitoma taikant nuosavybės metodą;

2. FS perduodamos per tarpininką, t. y. kai viešojo sektoriaus subjektai perduoda savo turtą, įgytą iš gautų arba gautinų FS, ne viešojo sektoriaus subjektams, kurie finansuoja viešojo sektoriaus subjektus.

FS pripažįstamos finansavimo pajamomis tais laikotarpiais, kuriais padaromos sąnaudos, kurioms kompensuoti buvo skirtos FS, t. y. kai jos panaudojamos.

Jei pagal sutartį, išskyrus finansavimo ar paramos sutartį, padarytas išlaidas kompensuoja kitas subjektas (pvz. draudimo bendrovė kompensuoja patirtus nuostolius), tokia kompensacija nelaikoma finansavimo suma ir registruojama kaip sąnaudų sumažinimas arba pajamos, atsižvelgiant į sutarties sąlygas.

Finansiniai įsipareigojimai

Finansiniai įsipareigojimai (toliau - FĮ) skirstomi į ilgalaikius ir trumpalaikius. FĮ apskaitoje registruojami tik tada, kai viešojo sektoriaus subjektas prisiima įsipareigojimą sumokėti pinigus ar atsiskaityti kitu finansiniu turtu. Įsipareigojimai pagal nepradėtus vykdyti sandorius nepripažįstami finansiniais įsipareigojimais tol, kol jie neatitinka FĮ apibrėžimo. Finansinėse ataskaitose FĮ (išskyrus trumpalaikius, kurie nesusiję su rinkos kainomis) parodomi taip:

1. FĮ, susiję su rinkos kainomis, – tikraja verte;
2. iš suteiktų garantijų kilę FĮ – tikraja verte;
3. kiti ilgalaikiai FĮ, jų einamųjų metu dalis, trumpalaikiai skoliniai įsipareigojimai, nesusiję su rinkos kainomis – amortizuota savikaina. Trumpalaikių skolinių įsipareigojimų pagal iš kito viešojo sektoriaus subjekto gautas trumpalaikes paskolas amortizuota savikaina lygi jų įsigijimo savikainai.
4. kiti trumpalaikiai FĮ – įsigijimo savikaina.

Valstybės vardu gautos trumpalaikės ir ilgalaikės paskolos iš vidaus ir užsienio kreditorių, išleisti Vyriausybės vertybinius popierius vidaus ir užsienio rinkose bei skolinimosi išlaidos apskaitomos Valstybės išde vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės skolos įstatymo nuostatomis bei apskaitos principais,

metodais ir taisyklėmis, nustatytomis 17-ajame VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“, 18-ajame VSAFAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai, neapibrėžtasis turtas ir poataskaitiniai įvykiai“ bei kituose VSAFAS.

Atidėjiniai

Atidėjinys – įsipareigojimas, kurio galutinės įvykdymo sumos arba įvykdymo laiko negalima tiksliai nustatyti, tačiau galima patikimai įvertinti.

Atidėjiniai pripažįstami ir registruojami, kai atitinka visus šiuos pripažinimo kriterijus:

1. turimas įsipareigojimas (teisinė prievolė arba neatšaukiamasis pasižadėjimas) dėl buvusiojo įvykio;
2. tikimybė, kad įsipareigojimą reikės padengti turtu, yra didesnė už tikimybę, kad nereikės;
3. įsipareigojimo suma gali būti patikimai įvertinta.

Paskutinę kiekvieno ataskaitinio laikotarpio dieną atidėjiniai peržiūrimi ir jų vertė koreguojama, atsižvelgiant į naujus įvykius ir aplinkybes. Jei paaiškėja, kad įsipareigojimų turtu dengti nereikės ar atidėjinio suma sumažėjo, atidėjiniai panaikinami arba sumažinami, mažinant finansinės būklės ataskaitos straipsnių „Ilgalaikiai atidėjiniai“ arba „Ilgalaikių atidėjinių einamųjų metų dalis ir trumpalaikiai atidėjiniai“ sumas. Ilgalaikiai atidėjiniai diskontuojami iki dabartinės jų vertės. Atidėjinys naudojamas tik tam tikslui, kuriam buvo sudarytas. Atidėjinys naudojamas tik tam tikslui, kuriam buvo sudarytas.

Techninis atidėjinys – Pensijų anuiteto fondo (toliau - PAF) įsipareigojimas dalyviams ar jų paveldėtojams (toliau – dalyviai) mokėti ar paskirstyti pensijų anuitetą jo mokėtojo sprendime dėl pensijų anuitetų mokėjimo ar paskirstymo nustatytomis sąlygomis.

Techniniai atidėjiniai sudaromi kiekvienai pensijų anuitetų rūšiai atskirai ir nei vienas techninis atidėjinys negali būti neigiamas. PAF įsipareigojimai, įtraukti sudarant vieną techninį atidėjinį, nėra įtraukiami sudarant kitą techninį atidėjinį.

Pensijų anuitetų padengimo techninis atidėjinys apskaičiuojamas pagal atsargų (atsižvelgiant į visus galimus pradinių prielaidų pasikeitimus, kurie gali lemti techninio atidėjinio nepakankamumą ateityje) perspektyvinį aktuarinį vertinimą, įvertinant visas būsimas priekoles, nustatytas pagal kiekvieno galiojančio sprendimo dėl pensijų anuiteto mokėjimo sąlygas. Sudarant pensijų anuitetų padengimo techninį atidėjinį yra atsižvelgiama į PAF gaunamus atskaitymus pensijų anuitetų administravimo ir valdymo išlaidoms padengti (80% visų atskaitymų nuo vienkartinųjų įmokų), kurie yra išdėliojami tolygiai visam numatomam pensijų anuitetų galiojimo laikotarpiui ir daroma prielaida, kad trūkstama dalis yra dengiama paskolomis taip, kaip numatyta Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo įstatyme.

Taikomos pagrindinės prielaidos, naudojamos Pensijų anuitetų padengimo techninio atidėjinio apskaičiavimui: 1. Turto valdymo mokestis (0,2 proc.); 2. Standartinio, standartinio su garantuojamu mokėjimo laikotarpiu ir atidėtojo (išmokų mokėjimo laikotarpiu) pensijų anuitetų palūkanų norma (1,2 proc.); 3. Atidėtojo pensijų anuiteto palūkanų norma išmokų atidėjimo laikotarpiu (0,2 proc.); 4. Mirtingumo lentelė; 5. PAF valdymo ir administravimo sąnaudos (2,5 proc.).

Mokesčių ir socialinių įmokų pajamos

Mokesčių ir socialinių įmokų pajamos priskiriamos prie pagrindinės veiklos. Šios pajamos atskirtos nuo kitų pajamų ir apima tik Lietuvos Respublikos teisės aktuose reglamentuotų mokesčių ir susijusių pervestinių lėšų pajamas, kurios atspindi mokesčių ir išteklių fondų apskaitoje. Mokesčių ir socialinių įmokų pajamos pripažįstamos pagal kaupimo principą, atsiradus mokesčio ir (arba) socialinės įmokos prievolei nepriklausomai nuo pinigų gavimo momento.

Taikant kaupimo principą ir pagal atitinkamo mokesčio įstatymą atsiradus mokesčio prievolei, mokesčių administratorius kartu su gauta arba gautina suma ir mokesčių pajamomis, jei tai nustatyta teisės aktuose, registruoja negrąžintinai pervestinas pajamas į biudžetus (įskaitant valstybės socialinius fondus),

t. y. mokesčių pajamos mažinamos negrąžintinai pervestinių į biudžetus pajamų suma. Taip pat, jei taip nustatyta socialines įmokas reglamentuojančiuose teisės aktuose, atsiradus socialinės įmokos prievolei, valstybės socialinių fondų ir kitų išteklių fondų apskaitoje kartu su gauta arba gautina suma ir socialinių įmokų pajamomis registruojamos negrąžintinai pervestinos pajamos. Negrąžintinai pervestinos pajamų sumos pripažįstamos šių fondų pajamomis pagal mokesčių fondų ir išteklių fondų, kurie pripažino mokesčius ir (arba) socialines įmokas pajamomis ir negrąžintinai pervestinių pajamų sumomis, pateiktą informaciją.

Praėjusių ataskaitinių laikotarpių mokesčių ir socialinių įmokų pajamų perskaičiavimas dėl atsiradusių naujų ar pasikeitusių aplinkybių, tarp jų ir kai mokesčių mokėtojai arba mokesčių administratorius patikslina praėjusių laikotarpių mokesčių deklaracijas ir ataskaitas, įtraukiamas į to laikotarpio, kai atliekamas patikslinimas, pajamas.

Mokesčių ir socialinių įmokų pajamų ir jų surinkimo, administravimo sąnaudų tarpusavio užskaita neatliekama.

Kitos pajamos

Pajamos rodomos ataskaitų rinkinyje tą ataskaitinį laikotarpį, kurį yra uždirbamos, nepriklausomai nuo pinigų gavimo momento.

Kitos pajamos yra skirstomos į pagrindinės veiklos kitas pajamas ir kitos veiklos pajamas. Prie pagrindinės veiklos pajamų priskiriamos:

1. rinkliavų, kurias reglamentuoja Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymas, pajamos;
2. Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 13 straipsnyje nurodytos mokesčių pajamos: konsulinio mokesčio, žyminio mokesčio ir mokesčių už pramoninės nuosavybės objektų registravimą;
3. pajamos už paslaugų teikimą, jei toks paslaugų teikimas gali būti priskirtas prie viešojo sektoriaus subjekto pagrindinės veiklos;
4. įmokų, mokamų pagal Lietuvos Respublikos indėlių ir įsipareigojimų investuotojams draudimo įstatymą į šiame įstatyme nurodytus Indėlių draudimo, Įsipareigojimų investuotojams draudimo ir Pertvarkymo fondus, pajamos;
5. kitos pagal 3-iąją VSAFAS prie pagrindinės veiklos pajamų priskiriamos pajamos.

Prie kitos veiklos pajamų priskiriamos:

1. pajamos už paslaugų teikimą, jei toks paslaugų teikimas negali būti priskirtas prie pagrindinės veiklos, įskaitant pajamas pagal veiklos nuomos sutartį, kiek tai neprieštarauja 19-ojo VSAFAS „Nuoma, finansinė nuoma (lizingas) ir kitos turto perdavimo sutartys“ nuostatomis;
2. pajamos iš viešojo sektoriaus subjekto turto (pavyzdžiui, pagamintos produkcijos, atsargų, skirtų parduoti, nematerialiojo, ilgalaikio materialiojo ir biologinio turto, skirtu parduoti) pardavimo;
3. baudų už administracinius teisės pažeidimus, kuriuos reglamentuoja Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodeksas ir kiti Lietuvos Respublikos įstatymai dėl administracinių teisės pažeidimų (toliau – administracinės baudos), ir kitos pajamos iš baudų;
4. kitos 3-iajame VSAFAS nurodytos pajamos.

Pajamų iš administracinių baudų ir netesybų pripažinimas:

1. iš administracinių baudų – tą ataskaitinį laikotarpį, kurį administracinė bauda pagal teisės aktus laikoma paskirta ir, jei to reikalauja Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų registro įstatymas, informacija apie baudą Administracinių teisės pažeidimų registro nuostatų nustatyta tvarka įvesta į Administracinių teisės pažeidimų registrą;
2. iš netesybų – jei iki prievolės įvykdymo momento labiau tikėtina, kad pinigai nebus gauti, arba akivaizdu, kad skolos išieškojimo išlaidos viršys apskaičiuotą gautiną sumą, pajamos pripažįstamos tik tada, kai gaunami pinigai; jei prievolės įvykdymas yra labiau tikėtinas negu neįvykdymas, pajamos ir susijusios gautinos sumos pripažįstamos tada, kai skolininkui atsiranda prievolė sumokėti šias sumas.

Sąnaudos

Sąnaudos pripažįstamos ir registruojamos apskaitoje tą ataskaitinį laikotarpį, kurį jos buvo padarytos – kai uždirbamos su jomis susijusios pajamos, neatsižvelgiant į pinigų išleidimo laiką. Veiklos rezultatų ataskaitoje sąnaudos grupuojamos pagal tai, kokią veiklą vykdant jos buvo padarytos. Sąnaudų grupės pagal veiklos rūšis: pagrindinės veiklos sąnaudos, kitos veiklos sąnaudos ir finansinės ir investicinės veiklos sąnaudos. Sąnaudų grupavimas nepriklauso nuo to, iš kokių finansavimo šaltinių ar kokių pajamų jos apmokamos.

Veiklos rezultatų ataskaitoje rodomos pagrindinės veiklos sąnaudos sugrupuotos pagal pagrindines valstybės funkcijas:

1. bendrų valstybės paslaugų;
2. gynybos;
3. viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos;
4. ekonomikos sektoriaus;
5. aplinkos apsaugos;
6. būsto ir komunalinio ūkio;
7. sveikatos apsaugos;
8. susijusios su poilsiu, kultūra ir religija;
9. švietimo;
10. socialinės apsaugos.

Ataskaitų rinkinyje prie kitos veiklos sąnaudų priskiriama:

1. nuostoliai iš ilgalaikio materialiojo turto ir nematerialiojo turto perleidimo;
2. sąnaudos, susijusios su atsitiktiniu turto pardavimu;
3. sąnaudos, susijusios su pajamų, rodomų kitos veiklos pajamų straipsnyje, uždirbimu, tarp jų sąnaudos, susijusios su komercine veikla (turto nuoma, paslaugų teikimas ir pan.). Prie tokių sąnaudų priskiriamos šioms paslaugoms teikti naudojamo ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo sąnaudos (jei ilgalaikio materialiojo turto vienetas naudojamas tik nepagrindinei veiklai), komunalinių paslaugų sąnaudos, darbo užmokestis ir kitos sąnaudos, susijusios su kita veikla, ir pan.

Prie finansinės ir investicinės veiklos sąnaudų priskiriama:

1. nuostoliai dėl valiutų kursų pasikeitimo;
2. delspinigiai ir baudos už pavėluotus atsiskaitymus;
3. palūkanų sąnaudos už paskolas ir kitus skolinius įsipareigojimus;
4. finansinio turto perleidimo ir perkainojimo nuostoliai;
5. kitos finansinės ir investicinės veiklos sąnaudos;
6. prestižo, investicijų į asocijuotuosius, konsoliduojamus ir kontroliuojamus ne viešojo sektoriaus subjektus nuvertėjimas.

Prie sąnaudų taip pat priskiriami ir nuostoliai dėl nuosavybės metodo taikymo bei sąnaudos dėl apskaitos politikos keitimo esminio klaidų taisymo poveikio ankstesniems ataskaitiniams laikotarpiams.

Segmentai

Sąnaudos ir pinigų srautai prie veiklos segmentų priskiriami pagal tai, kokioms valstybės funkcijoms vykdyti skiriami ir naudojami ištekliai. Prie tam tikro segmento priskirtas sąnaudas ir pinigų srautus sudaro sumos, kurios tiesiogiai priskiriamos prie segmento, ir sumos, kurios gali būti netiesiogiai, tačiau pagrįstai priskiriamos prie segmento. Jei sąnaudų ir pinigų srautų priskyrimo prie konkretaus segmento pagrindas yra neaiškus, šios sumos priskiriamos prie didžiausią valstybės veiklos dalį segmento. Ataskaitų rinkinyje informacija pagal segmentus teikiama apie pagrindinės veiklos sąnaudas ir pinigų srautus.

Operacijos užsienio valiuta

Valiutos kurso ir valiutos keitimo kurso skirtumas, susidaręs keičiant (perkant ar parduodant) valiutą, laikomas banko paslauga ir registruojamas kaip pagrindinės veiklos kitos sąnaudos.

Pajamos ir sąnaudos, atsirandančios dėl valiutos kurso pokyčių, priskiriamos prie finansinės ir investicinės veiklos. Ataskaitų rinkinyje parodytas tik perskaičiavimo dėl valiutos kursų pokyčių rezultatas.

Mažumos dalis

Mažumos dalis vertinama rengiant viešojo sektoriaus subjektų grupės finansines ataskaitas ir jos balansinė vertė apskaičiuojama taip:

1. kai konsoliduojamasis subjektas yra viešoji įstaiga ir kitas (-i) jos dalyvis (-iai) yra ne viešojo sektoriaus subjektas (-ai) – mažumos dalis lygi šio (šių) dalyvio (-ių) įnašų į konsoliduojamąjį subjektą įsigijimo savikainai;

2. kai konsoliduojamasis subjektas yra viešoji įstaiga ir kitas (-i) jos dalyvis (-iai) yra viešojo sektoriaus subjektų grupei nepriklausantis (-ys) viešojo sektoriaus subjektas (-ai) – mažumos dalis lygi konsoliduojamojo viešojo sektoriaus subjekto nuosavo kapitalo daliai, kuri yra proporcinga šio (šių) dalyvio (-ių) įnašams į konsoliduojamąjį subjektą;

3. kai konsoliduojamasis subjektas yra bendrovė ir kitas (-i) jos dalyvis (-iai) yra viešojo sektoriaus subjektų grupei nepriklausantis (-ys) viešojo sektoriaus subjektas (-ai) – mažumos dalis lygi šiam (šiems) dalyviui (-iams) tenkančiai konsoliduojamojo subjekto nuosavo kapitalo daliai, kurią sudaro:

3.1 mažumos dalis investicijų į konsoliduojamąjį subjektą įsigijimo dieną, apskaičiuota pagal 14-ojo VSAFAS nuostatus;

3.2 mažumos daliai tenkanti grynojo turto pokyčio dalis nuo investicijų į konsoliduojamąjį subjektą įsigijimo dienos iki ataskaitinio laikotarpio paskutinės dienos.

Prie viešojo sektoriaus subjektų grupės nepriklausantiems dalininkams, įskaitant ir viešojo sektoriaus subjektus, tenkanti konsoliduojamo subjekto grynojo turto dalis rodoma atskirame konsoliduotosios finansinės būklės ataskaitos mažumos dalies straipsnyje ir nepriskiriama nei prie grynojo turto, nei prie įsipareigojimų.

Prie viešojo sektoriaus subjektų grupės nepriklausantiems dalininkams tenkanti konsoliduojamo subjekto ataskaitinio laikotarpio grynojo perviršio ar deficito dalis veiklos rezultatų ataskaitoje išskiriama ir rodoma mažumos daliai tenkančios grynojo perviršio ar deficito dalies straipsnyje.

Neapibrėžtieji įsipareigojimai

Neapibrėžtieji įsipareigojimai – tai dėl praėjusių ataskaitinių laikotarpių įvykių galintys atsirasti įsipareigojimai, kurių buvimą ar nebuvimą patvirtina vienas ar daugiau viešojo sektoriaus subjekto nevisiškai kontroliuojamų neapibrėžtųjų būsimųjų įvykių, arba dėl buvusiųjų įvykių atsiradę dabartiniai įsipareigojimai, kurie ataskaitoje nepripažįstami, nes nėra tikimybės, kad juos reikės dengti turtu arba jų suma negali būti patikimai nustatyta.

Informacija apie neapibrėžtuosius įsipareigojimus peržiūrima kiekvieno ataskaitinio laikotarpio paskutinę dieną. Kai tikimybė, kad neapibrėžtasis įsipareigojimas turės būti padengtas turtu, tampa didesnė nei tikimybė, kad šito pavyks išvengti, pripažįstamas ir ataskaitoje registruojamas atidėjinys tą ataskaitinį laikotarpį, kuriuo ši tikimybė pasikeičia.

Perėjimas nuo anksčiau taikytos apskaitos politikos prie VSAFAS ir klaidų taisymas

Subjektai, kurie ataskaitinį laikotarpį buvo naujai priskirti prie viešojo sektoriaus subjektų grupės, nuo sausio 1 d. turi taikyti VSAFAS reikalavimus sąskaitų, naudotų iki tapimo viešojo sektoriaus subjektu dienos, kuri laikoma perėjimo prie VSAFAS diena, likučiams. Nauji viešojo sektoriaus subjektai turi registruoti visą turtą ir įsipareigojimus, kuriuos pripažinti reikalaujama pagal VSAFAS ir kurie nebuvo pripažinti iki perėjimo prie VSAFAS dienos. Turtas ir įsipareigojimai, kurių neleidžia pripažinti VSAFAS,

neturi būti pripažintas. Visas turtas ir įsipareigojimai perėjimo prie VSAFAS dieną turi būti įvertinti pagal VSAFAS reikalavimus.

Pastebėtos praėjusių ataskaitinių laikotarpių esminės ir neesminės klaidos taisomos einamojo ataskaitinio laikotarpio viešojo sektoriaus subjektų finansinėse ataskaitose iki jų patvirtinimo Viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinėje sistemoje dienos. Jei apskaitos klaida nėra esminė, jos taisymas registruojamas toje pačioje sąskaitoje, kurioje buvo registruota klaidinga informacija, ir rodomas toje pačioje veiklos rezultatų ataskaitos eilutėje, kurioje buvo pateikta klaidinga informacija. Jei apskaitos klaida esminė, jos taisymas registruojamas tam skirtoje sąskaitoje ir rodomas veiklos rezultatų ataskaitos straipsnyje „Apskaitos politikos keitimo ir esminių klaidų taisymo įtaka“. Lyginamoji ankstesnio ataskaitinio laikotarpio finansinė informacija pateikiama tokia, kokia buvo, t. y. nekoreguojama.

Apskaitos politikos keitimas

Apskaitos politikos keitimas finansinėse ataskaitose rodomas perspektyviai, t. y. nuo sprendimo ją taikyti priėmimo dienos, – kai tai nustatyta teisės aktuose, nustatančiuose apskaitos politikos taikymo reikalavimus, arba retrospektyviai, t. y. taip, lyg ji visada būtų buvusi taikoma. Poveikis, kurį daro apskaitos politikos keitimas einamojo ataskaitinio laikotarpio informacijai ir darytų ankstesnių ataskaitinių laikotarpių informacijai, registruojamas apskaitoje tą ataskaitinį laikotarpį, kurį apskaitos politika pakeičiama, ir rodomas einamojo ataskaitinio laikotarpio finansinėse ataskaitose. Lyginamoji ankstesnio ataskaitinio laikotarpio informacija finansinėse ataskaitose pateikiama tokia, kokia buvo, t. y. nėra koreguojama.

Koncesijos ir valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutartys

Informacijoje apie koncesijas ir valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutartis pateikiamos tos ūkinės operacijos, kurios susijusios su partnerystės sutartimis, pagal kurias investuojama į turtą, kuris, pasibaigus sutarties terminui, toliau priklausys viešojo sektoriaus subjektui, kai pagal teisės aktus ir (arba) viešojo administravimo subjektų nustatytus reikalavimus, ir (arba) partnerystės sutartyse, ir (arba) kituose dokumentuose nustatyta, kokias, kam ir už kokią atlyginimą privatus subjektas turi teikti viešąsias paslaugas ir (arba) teikti paslaugas ir vykdyti darbus vykdydamas ekonominę veiklą.

Pirminio pripažinimo viešojo sektoriaus subjekto apskaitoje metu turtas vertinamas tikrąja verte, išskyrus valstybės ar savivaldybės turtą, viešojo sektoriaus subjekto valdytą iki partnerystės sutarties sudarymo, o po pirminio pripažinimo viešojo sektoriaus subjekto apskaitoje pripažintas turtas vertinamas ir rodomas pagal 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ nuostatas.

Kai viešojo sektoriaus subjektas apskaitoje pripažįsta turtą pagal partnerystės sutartis, taip pat privalo pripažinti ir įsipareigojimus, išskyrus atvejį, kai viešojo sektoriaus subjektas valdė valstybės ar savivaldybės turtą iki partnerystės sutarties sudarymo.

Įsipareigojimai, apskaitoje pripažinti pirminio pripažinimo metu, turi būti įvertinami ta pačia suma kaip turtas, koreguojant bet kokių papildomų viešojo sektoriaus subjekto atsiskaitymų privačiam subjektui vertę. Įsipareigojimai apskaitoje pripažįstami iki partnerystės sutarties galiojimo pabaigos. Tais atvejais, kai viešojo sektoriaus subjektas apskaitoje pripažįsta turtą, gautą iš privataus subjekto, viešojo sektoriaus subjektas privačiam subjektui gali atsilyginti taikydamas finansinių įsipareigojimų metodą arba teisės suteikimo metodą arba derindamas abu šiuos būdus.

3. PASTABOS

3.1. Nematerialusis turtas

Nematerialiojo turto balansinės vertės pagal turto grupes pasikeitimas per 2025 m. pateiktas aiškinamojo rašto 1 priede.

	2025 m.	2024 m.	Pokytis	Pokytis
Nematerialusis turtas	tūkst. Eur	tūkst. Eur	tūkst. Eur	%
Plėtros darbai	2 988	1 390	1 598	115%
Programinė įranga ir jos licencijos	183 890	178 852	5 038	3%
Patentai, autorių ir kitos licencijos	6 132	4 995	1 137	23%
Nematerialiosios vertybės	1 201	1 073	128	12%
Kitas nematerialusis turtas	28 218	24 098	4 120	17%
Nebaigti projektai	94 704	66 346	28 358	43%
Išankstiniai apmokėjimai	3 515	3 774	-259	-7%
Iš viso	320 648	280 528	40 120	14%

2025 m. nematerialiojo turto buvo įsigyta už 141 509 tūkst. Eur (2024 m. – 141 877 tūkst. Eur). 49 proc. viso įsigyto nematerialiojo turto sudarė programinė įranga ir jos licencijos, 40 proc. – nebaigti projektai.

Nematerialiojo turto sukaupta amortizacijos suma ataskaitinių metų pabaigoje sudarė 81 proc. turto, kuris turi ribotą naudingą tarnavimo laiką, įsigijimo savikainos. Nematerialiojo turto, kuris yra visiškai amortizuotas, tačiau vis dar naudojamas veikloje, įsigijimo ar pasigaminimo savikaina sudarė 477 820 tūkst. Eur (2024 m. – 409 550 tūkst. Eur).

Neriboto tarnavimo laiko nematerialiajam turtui priskiriami plėtros darbai, t.y. nematerialusis turtas, kuris yra kūrimo ir vystymo etape, nematerialiosios vertybės (literatūros, mokslo ir meno kūriniai), kurių naudingo tarnavimo laikas sutartimi neribojamas. Viešojo sektoriaus subjektai nematerialiojo turto neribotą naudingo tarnavimo laiką nustato remiantis Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo ir 13-ojo viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarto „Nematerialusis turtas“ nuostatomis. Šio turto balansinė vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudarė 4 189 tūkst. Eur ir buvo 1 726 tūkst. Eur daugiau nei 2024 m.

Per ataskaitinį laikotarpį apskaičiuotos sąnaudos už teisę naudotis programine įranga ir licencijomis buvo 25 830 tūkst. Eur (2024 m. – 10 420 tūkst. Eur). Apskaičiuotos sąnaudos nematerialiųjų vertybių tvarkymui ir apsaugai sudarė 450 tūkst. Eur (2024 m. – 435 tūkst. Eur).

Valstybei nuosavybės teise priklausančios, savivaldybės patikėjimo teise valdomos programinės įrangos ir jos licencijų balansinė vertė sumažėjo ir ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudarė 3 tūkst. Eur (2024 m. – 16 tūkst. Eur).

Pagal finansinės nuomos (lizingo) sutartis įsigytos programinės įrangos ir jos licencijų, kurių finansinės nuomos (lizingo) sutarties laikotarpis nėra pasibaigęs, likutinė vertė buvo 2 084 tūkst. Eur (2024 m. – 2 081 tūkst. Eur).

Pagal panaudos sutartis gauto nematerialiojo turto vertė, nurodyta sutartyje, paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną buvo 305 tūkst. Eur (2024 m. – 268 tūkst. Eur). Pagal panaudos sutartis perduotos programinės įrangos ir jos licencijų vertė buvo 4 tūkst. Eur (2024 m. – 5 tūkst. Eur).

3.2. Ilgalaikis materialusis turtas

Ilgalaikio materialiojo turto, vertinamo įsigijimo savikaina ir tikrąja verte, balansinės vertės pagal turto grupes pasikeitimas per 2025 m. pateiktas aiškinamojo rašto 2 ir 3 prieduose.

	2025 m.	2024 m.	Pokytis	Pokytis
Ilgalaikis materialusis turtas, vertinamas įsigijimo savikaina	tūkst. Eur	tūkst. Eur	tūkst. Eur	%
Pastatai	5 825 921	5 545 902	280 019	5%
Infrastruktūros statiniai	7 099 587	6 910 330	189 257	3%
Kiti statiniai	802 000	749 777	52 224	7%
Mašinos ir įrenginiai	2 285 470	2 043 763	241 708	12%
Transporto priemonės	772 002	532 540	239 461	45%
Baldai, biuro įranga ir kitas ilgalaikis materialusis turtas	900 095	892 694	7 401	1%
Nebaigta statyba ir išankstiniai mokėjimai	6 209 277	4 602 406	1 606 871	35%
Iš viso	23 894 353	21 277 411	1 312 753	14%

Ataskaitiniais metais ilgalaikio materialiojo turto, vertinamo įsigijimo savikaina, buvo įsigyta už 3 785 391 tūkst. Eur (2024 m. – 3 071 126 tūkst. Eur), iš kurių 45 proc. sudarė nebaigta statyba ir 34 proc. išankstiniai mokėjimai už ilgalaikį materialųjį turtą. Neatlygintinai gauta turto už 148 422 tūkst. Eur (2024 m. – 191 795 tūkst. Eur). Turto, dėl kurio buvo sudarytos valdžios ir privataus sektorių partnerystės sutartys, 2025 m. įsigijimo vertė siekė 18 527 tūkst. Eur (2024 m. – 118 808 tūkst. Eur) ir paskutinę ataskaitinių metų dieną tokio turto balansinė vertė buvo 300 278 tūkst. Eur (2024 m. – 287 333 tūkst. Eur). 80 proc. šios vertės sudarė pastatai.

Nebaigtos statybos vertė išaugo 22 proc. ir ataskaitinių metų pabaigoje siekė 3 826 484 tūkst. Eur, iš kurios 25 proc. buvo registruota Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos apskaitoje. Išankstiniai apmokėjimai už ilgalaikį materialųjį turtą padidėjo 61 proc. ir 2025 m. gruodžio 31 d. sudarė 2 382 793 tūkst. Eur. Daugiausiai išankstinių apmokėjimų buvo registruota Gynybos resursų agentūroje prie Krašto apsaugos ministerijos (2 017 784 tūkst. Eur).

Ilgalaikio materialiojo turto, vertinamo įsigijimo savikaina, sukaupta nusidėvėjimo suma ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudarė 45 proc. šio turto įsigijimo savikainos.

	2025 m.	2024 m.	Pokytis	Pokytis
Ilgalaikis materialusis turtas, vertinamas tikrąja verte	tūkst. Eur	tūkst. Eur	tūkst. Eur	%
Laisva valstybinė žemė	17 968 020	18 081 439	-113 419	-1%
Žemės sklypai (valstybinė žemė)	10 414 595	9 978 632	435 963	4%
Žemės sklypai (savivaldybių žemė)	162 489	152 428	10 061	7%
Nekilnojamosios kultūros vertybės	986 803	911 714	75 088	8%
Kilnojamosios kultūros vertybės	680 970	673 737	7 234	1%
Kitos vertybės	9 570	9 566	4	0,04%
Iš viso	30 222 447	29 807 516	414 931	1%

73 proc. žemės tikrosios vertės nustatyta vidutine rinkos verte, 27 proc. – verte, nustatyta remiantis įsigijimo savikaina. Ataskaitinių metų pabaigoje žemės tikroji vertė siekė 28 545 104 tūkst. Eur (2024 m. – 28 212 499 tūkst. Eur).

	2025 m.	2024 m.	Pokytis	Pokytis
Valstybei nuosavybės teise priklausantis, savivaldybės patikėjimo teise valdomas ilgalaikis materialusis turtas	tūkst. Eur	tūkst. Eur	tūkst. Eur	%
Laisva valstybinė žemė	15 082 283	14 442 791	639 492	4%
Žemės sklypai (valstybinė žemė)	7 249 791	6 780 424	469 368	7%

	2025 m.	2024 m.	Pokytis	Pokytis
Valstybei nuosavybės teise priklausantis, savivaldybės patikėjimo teise valdomas ilgalaikis materialusis turtas	tūkst. Eur	tūkst. Eur	tūkst. Eur	%
Žemės sklypai (savivaldybių žemė)	431	291	140	48%
Gyvenamieji, administraciniai ir kiti pastatai	5 789	1 296	4 493	347%
Infrastruktūros statiniai	267 354	302 565	-35 211	-12%
Kiti statiniai	35 768	36 994	-1 225	-3%
Nekilnojamosios kultūros vertybės	611	993	-382	-38%
Mašinos ir įrenginiai	12	13	-1	-4%
Transporto priemonės	2	2	0	-16%
Baldai ir biuro įranga ir kitas ilgalaikis materialusis turtas	76	51	25	49%
Nebaigta statyba ir išankstiniai mokėjimai	3 766	3 100	667	22%
Iš viso	22 645 883	21 568 518	1 077 365	5%

Sutarčių, pasirašytų dėl ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo ateityje, bendroji vertė paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną buvo 3 391 008 tūkst. Eur (2024 m. – 54 proc. mažiau).

Ilgalaikio materialiojo turto, išnuomoto veiklos nuoma, balansinė vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje buvo 246 006 tūkst. Eur (2024 m. – 205 026 tūkst. Eur). Pagal panaudos sutartis perduoto ilgalaikio materialiojo turto balansinė vertė 2025 m. gruodžio 31 d. buvo 53 015 tūkst. Eur (2024 m. – 47 773 tūkst. Eur), iš kurių 60 proc. vertės sudarė pastatai. Pagal panaudos sutartis gauto ilgalaikio materialiojo turto vertė paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną buvo 100 340 tūkst. Eur (2024 m. – 84 169 tūkst. Eur) ir iš jų didžiausią dalį sudarė žemė – 32 proc.

3.3. Finansinis turtas

Ilgalaikio finansinio turto sudėtyje didžiausią dalį (73 proc.) sudarė investicijos į kontroliuojamus ne viešojo sektoriaus ir asocijuotuosius subjektus. Šios investicijos padidėjo 611 080 tūkst. Eur. Didžiausią dalį sudarė Lietuvos Respublikos finansų ministerijos investicijų į kontroliuojamus subjektus padidėjimas – 305 607 tūkst. Eur.

Reikšmingiausias pokytis investicijų į iki išpirkimo laikomą finansinį turtą grupėje – šio turto vertė padidėjo 3 kartus. Pokytį lėmė Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos administruojamo išteklių fondo iš rezervinio fondo lėšų įsigyti ir iki išpirkimo laikomi Europos Sąjungos valstybių narių vyriausybės vertybiniai popieriai.

Po vienerių metų gautinų sumų didžiausią dalį laikotarpio pabaigoje sudarė Valstybės išdo apskaitytos gautinos sumos iš Europos sąjungos, susijusios su Ignalinos programos lėšomis – 588 521 tūkst. Eur (2024 m. – 663 783 tūkst. Eur).

	2025 m.	2024 m.	Pokytis	Pokytis
Ilgalaikis finansinis turtas	tūkst. Eur	tūkst. Eur	tūkst. Eur	%
Investicijos į nuosavybės vertybinius popierius	12 072 867	11 448 395	624 471	5%
• Investicijos į kontroliuojamus ne viešojo sektoriaus ir asocijuotuosius subjektus	11 548 236	10 937 156	611 080	6%
• Investicijos į kitus subjektus	524 631	511 239	13 392	3%
Investicijos į ne nuosavybės vertybinius popierius	1 676 953	539 064	1 137 889	211%
• Investicijos į iki išpirkimo laikomą finansinį turtą	1 669 684	531 361	1 138 323	214%
• Investicijos į parduoti laikomą finansinį turtą	7 269	7 703	-434	-6%

	2025 m.	2024 m.	Pokytis	Pokytis
Ilgalaikis finansinis turtas	tūkst. Eur	tūkst. Eur	tūkst. Eur	%
Po vienu metų gautinos sumos	1 774 688	1 707 426	67 261	4%
Ilgalaikiai terminuoti indėliai		219	-219	-100%
Kitas ilgalaikis finansinis turtas	171 143	138 463	32 680	24%
Išankstiniai mokėjimai už ilgalaikį finansinį turtą	51 571	45 052	6 519	13%
Iš viso	15 747 222	13 878 620	1 686 602	13%

Kontroliuojamų akcinių ir uždarytų akcinių bendrovių ir valstybės ir savivaldybių įmonių jungtinės finansinės būklės ataskaitos (balansai) pateikti aiškinamojo rašto 4–5 prieduose. Jungtinės finansinės būklės ataskaitos (balansai) sudaromi sumuojant visų kontroliuojamų subjektų finansinės būklės ataskaitos (balanso) finansines eilutes. Tam tikras bendrovės valstybė ir savivaldybės valdo ne 100 proc. (pvz., AB „KN Energijos“ valdoma 72,47 proc.), todėl finansiniame turte parodyta tik valstybei ir savivaldybėms tenkanti dalis, o jungtinėje finansinės būklės ataskaitoje parodyta 100 proc. įmonių kapitalo.

Lietuvos banko nuosavas kapitalas nėra atvaizduotas konsoliduotame finansiniame turte, tačiau Lietuvos banko balansas už metus, pasibaigusius 2025 m. gruodžio 31 d., pelno (nuostolių) ataskaita ir aiškinamasis raštas pateikiami prie šio aiškinamojo rašto. Nacionaliniame metinių ataskaitų rinkinyje į veiklos rezultatų ataskaitos finansinės ir investicinės veiklos rezultatą įtraukta pelno įmoka, kurią Lietuvos bankas moka į valstybės biudžetą. Lietuvos banko įstatyme nustatyta, kad Lietuvos banko pelno įmoka į valstybės biudžetą neturi viršyti sumos, kuri lygi 70 proc. apskaičiuoto paskutinių trejų pasibaigusių finansinių metų Lietuvos banko pelno (nuostolio) vidurkio.

Išankstinius mokėjimus už ilgalaikį finansinį turtą sudaro valstybės ir savivaldybių įmonių įsipareigojimų likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje (nepriimtas sprendimas dėl kapitalo didinimo) ir išankstiniai mokėjimai už akcinių bendrovių įstatinį kapitalą.

461 808 tūkst. Eur investicijų į kitus subjektus ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudarė Lietuvos Respublikos finansų ministerijos patikėjimo teise valdomas kapitalas tarptautinėse finansų institucijose ir investicija į Lietuvos centrinę kredito uniją.

Investicijų į kitus subjektus, kurios priskiriamos prie parduoti laikomo finansinio turto, pokyčiai pateikti šio aiškinamojo rašto 6 priede.

Iki išpirkimo termino laikomo finansinio turto ir suteiktų paskolų pokyčiai pateikti šio aiškinamojo rašto 7 priede.

Trumpalaikės investicijos 2025 m. padidėjo 38 proc. ir ataskaitinių metų pabaigoje sudarė 2 675 913 tūkst. Eur. (2024 m. – 1 941 171 tūkst. Eur.), iš kurių didžiausią dalį sudarė trumpalaikiai terminuoti indėliai – 2 251 720 tūkst. Eur (2024 m. 1 332 511 tūkst. Eur).

Suteiktų paskolų suma ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudarė 805 159 tūkst. Eur (2024 m. – 686 339 tūkst. Eur).

Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) projektams finansuoti ataskaitinio laikotarpio pabaigoje buvo suteikta paskolų už 197 284 tūkst. Eur.

Likusias suteiktas paskolas sudarė UAB „ILTE“ kontroliuojamų fondų suteiktos paskolos, valstybės paskolos studentams, kitos iš Europos investicijų banko lėšų perskolintos paskolos savivaldybėms, valstybės ir savivaldybių įmonėms, valstybės ar savivaldybių kontroliuojamoms akcinėms ir uždarosioms akcinėms bendrovėms, kurios skirtos kartu su Europos Sąjunga finansuoti projektus transporto, energetikos, aplinkosaugos, inovacijų ir kitose srityse.

	Įsigijimo savikaina	Balansinė vertė
Po vienu metų gautinos sumos pagal grąžinimo laikotarpius	tūkst. Eur	tūkst. Eur
Suteiktų paskolų	854 535	805 159

• Per vienus metus*	97 491	97 491
• Nuo vieno iki penkerių metų	223 745	214 551
• Po penkerių metų	519 689	493 118
Kitų ilgalaikių gautinų sumų	1 119 367	1 078 279
• Per vienus metus*	11 361	11 361
• Nuo vieno iki penkerių metų	949 794	908 725
• Po penkerių metų	158 212	158 193
Iš viso	1 973 903	1 883 438

* Nurodoma einamųjų metų dalis

Skirtumas tarp įsigijimo savikainos ir balansinės vertės susidaro dėl į apskaitą įtrauktų nuvertėjimo nuostolių arba ilgalaikių gautinų sumų ir paskolų diskontavimo (įvertinimo amortizuota savikaina).

3.4. Mineraliniai ištekliai

Mineraliniai ištekliai apskaitoje registruojami pagal jų rūšį ir kiekį, nurodant jų matavimo vienetą ir sąlygines vienetų vertes. Lietuvos geologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos dėl programinės ir techninės įrangos trūkumų, susijusių su Žemės gelmių registro ir aptarnaujančių sistemų funkcionalumo ribotumu, nepateikė 2024 m. perskaičiuotų duomenų apie mineralinius išteklius, todėl praėjusio ataskaitinio laikotarpio ataskaitose mineraliniai ištekliai buvo parodyti 2023 m. kiekiais ir vertėmis.

	2025 m.
Mineralinių išteklių, įvertintų mokesčių už gamtos išteklius pajamų dabartine verte, pokyčiai	tūkst. Eur
Likutis ataskaitinio laikotarpio pradžioje	1 434 229
Mineralinių išteklių padidėjimas dėl:	1 188 707
naujai išžvalgytų išteklių	12 447
kitų priežasčių	1 176 259
Mineralinių išteklių sumažėjimas dėl:	-1 739 037
sunaudojimo	-13 515
kitų priežasčių	-1 725 522
Likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	883 899

Ataskaitinių metų mineralinių išteklių vertės padidėjimo (sumažėjimo) dėl kitų priežasčių eilutėse parodyti pasikeitimai dėl 2023 m. ir 2025 m. mineralinių išteklių verčių perskaičiavimo, 2024 m. mineralinių išteklių kiekių koregavimo, 2024 m. išžvalgytų ir išgautų (sunaudotų) mineralinių išteklių bei kitų priežasčių.

Informacija apie ataskaitinio laikotarpio pabaigoje registruotus mineralinius išteklius pagal jų rūšį pateikta 18 priede.

3.5. Biologinis turtas

Biologinio turto vertė, palyginus su 2024 m., padidėjo 13 proc. ir ataskaitinių metų pabaigoje sudarė 2 944 240 tūkst. Eur. Biologinio turto vertės pasikeitimas per ataskaitinį laikotarpį pateiktas šio aiškinamojo rašto 8 priede.

Didžiausią biologinio turto dalį (96 proc.) sudarė medynų tikroji vertė – 2 838 796 tūkst. Eur (2024 m. – 2 501 717 tūkst. Eur). Didžioji dalis (87 proc.) medynų vertės buvo registruota Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos apskaitoje. Nacionalinė žemės tarnyba prie Aplinkos ministerijos 2025 m. į apskaitą pirmą kartą įtraukė laisvoje valstybinėje žemėje esančių miškų medynų vertę – 237 250 tūkst. Eur.

92 proc. registruotos medynų vertės buvo medynų, kurie augo suformuotuose ir Nekilnojamojo turto registre įregistruotuose žemės sklypuose, likusi – laisvoje valstybinėje žemėje. Bendras miško žemės plotas sudarė 1 434 tūkst. ha (2024 m. – 1 229 tūkst. ha).

Želdinių įsigijimo ir sodinimo išlaidos kitose teritorijose, negu parkai ir skverai, pripažintos viešojo sektoriaus subjekto sąnaudomis per ataskaitinį laikotarpį buvo 26 180 tūkst. Eur (2024 m. – 22 835 tūkst. Eur).

3.6. Atsargos

	2025 m.	2024 m.	Pokytis	Pokytis
Atsargos	tūkst. Eur	tūkst. Eur	tūkst. Eur	%
Strateginės ir neliečiamosios atsargos	218 698	188 486	30 212	16%
Medžiagos, žaliavos ir ūkinis inventorių	1 220 188	1 009 622	210 566	21%
Nebaigta gaminti produkcija ir nebaigtos vykdyti sutartys	2 503	2 483	19	1%
Pagaminta produkcija ir atsargos, skirtos parduoti	16 174	10 852	5 322	49%
Ilgalaikis materialusis ir biologinis turtas, skirtas parduoti	21 262	19 632	1 630	8%
Iš viso	1 478 825	1 231 075	247 750	20%

Ataskaitinį laikotarpį atsargų įsigyta už 1 419 243 tūkst. Eur (2024 m. – 1 235 345 tūkst. Eur). 88 proc. visų įsigijimų sudarė medžiagos, žaliavos ir ūkinis inventorių.

Atsargų įsigijimo savikaina dėl pardavimo, perleidimo, sunaudojimo savo veikloje ir kitų nurašymų sumažėjo 1 286 056 tūkst. Eur (2024 m. – 1 123 737 tūkst. Eur).

Valstybei nuosavybės teise priklausančių, savivaldybės patikėjimo teise valdomų atsargų balansinė vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje buvo 689 tūkst. Eur (2024 m. – 344 tūkst. Eur).

Į ilgalaikio materialiojo ir biologinio turto, skirto parduoti, grupę perkeltų turto balansinė vertė buvo 79 259 tūkst. Eur. 2025 m. materialiojo ir biologinio turto, kuris buvo skirtas parduoti per ataskaitinį laikotarpį, pardavimo pelnas sudarė 26 317 tūkst. Eur (2024 m. pelnas – 14 036 tūkst. Eur).

3.7. Išankstiniai apmokėjimai

	2025 m.	2024 m.	Pokytis	Pokytis
Išankstiniai apmokėjimai	tūkst. Eur	tūkst. Eur	tūkst. Eur	%
Išankstinių apmokėjimų įsigijimo savikaina	1 735 546	1 567 142	168 404	11%
• Išankstiniai apmokėjimai tiekėjams	1 028 006	979 847	48 160	5%
• Išankstiniai mokėjimai Europos Sąjungai	5	-	5	100%
• Išankstiniai apmokėjimai darbuotojams	2 899	3 041	-142	-5%
• Kiti išankstiniai apmokėjimai	31 967	27 928	4 038	14%
• Ateinančių laikotarpių sąnaudos ne viešojo sektoriaus subjektų pavedimams vykdyti	580 147	479 506	100 641	21%
• Kitos ateinančių laikotarpių sąnaudos	92 522	76 820	15 703	20%
Išankstinių apmokėjimų nuvertėjimas	-1 970	-1 211	-760	63%
Iš viso	1 733 575	1 565 931	167 644	11%

Išankstinių apmokėjimų pokytį nulėmė:

- 48 160 tūkst. Eur arba 5 proc. padidėję išankstiniai apmokėjimai tiekėjams. Didžiausią įtaką pokyčiui turėjo išaugusios Lietuvos kariuomenės sumos dėl išankstinių mokėjimų atliktų vykdant sutartinius įsipareigojimus už strategines ir neliečiamas atsargas, šaudmenis, ginklų ir karinės įrangos atsargines dalis, už autotransporto, laivų, orlaivų remontą, transporto priemonių atsargines dalis ir kitas

paslaugas (orlaivių aptarnavimo ir kt.), už ryšių įrangos ir ryšių paslaugų įsigijimą pagal sutartis, už aprangą, už kvalifikacijos kėlimo paslaugas, už kitas prekes ir paslaugas (medikamentus, maitinimo ir komunalines paslaugas, informacinių technologijų prekes ir paslaugas).

- 110 641 tūkst. Eur padidėjusios ateinančių laikotarpių sąnaudos ne viešojo sektoriaus subjektų pavedimams vykdyti: pokyčiui didžiausią įtaką turėjo 112 324 tūkst. Eur išaugusios Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos ateinančių laikotarpių sąnaudos ne viešojo sektoriaus subjektams, kurias sudaro projektų vykdytojams, su kuriais yra sudarytos ilgalaikės projektų finansavimo sutartys, sumokėti avansai.

3.8. Per vienus metus gautinos sumos

2025 m. per vienus metus gautinų sumų balansinė vertė sudarė 4 294 444 tūkst. Eur. Aiškinamojo rašto 16 priede „Informacija apie per vienus metus gautinas sumas“ nepatenka gautinos trumpalaikės finansinės sumos (108 528 tūkst. Eur), kurios parodytos finansinės būklės ataskaitos eilutėje „Gautinos trumpalaikės finansinės sumos“. Palyginus su praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu, per vienus metus gautinų sumų, išskyrus gautinas trumpalaikes finansines sumas, balansinė vertė padidėjo 185 885 tūkst. Eur.

2025 m. gruodžio 31 d. sukaupų gautinų sumų vertė, įskaitant nuvertėjimą, sudarė 1 053 226 tūkst. Eur, iš kurių didžiausią dalį (89 proc.) sudarė Valstybės išdo sukauptos gautinos sumos iš Europos Komisijos bei Finansinių mechanizmų valdybos, pervedančios Europos ekonominės erdvės ir Norvegijos finansinių mechanizmų paramos lėšas.

Ataskaitinių metų pabaigoje gautinose sumose reikšmingiausią dalį (44 proc.) sudarė Valstybinės mokesčių inspekcijos mokesčių fondo (toliau – VMI MF) gautinos mokesčių sumos. VMI MF, sudarant finansines ataskaitas, sudengė sukauptus gautinus mokesčius su įsipareigojimais mokesčių mokėtojam (permokomis) ataskaitinio laikotarpio pabaigoje pagal faktiškai įskaitytas sumas po ataskaitinio laikotarpio pabaigos.

3.9. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

	2025 m.	2024 m.	Pokytis	Pokytis
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	tūkst. Eur	tūkst. Eur	tūkst. Eur	%
Pinigai iš valstybės biudžeto (įskaitant Europos Sąjungos finansinę paramą)	1 641 162	1 570 696	70 466	4%
Pinigai iš savivaldybės biudžeto	438 392	504 227	-65 835	-13%
Pinigai ir pinigų ekvivalentai iš kitų šaltinių	4 477 414	6 363 016	-1 885 602	-30%
Iš viso	6 556 968	8 437 939	-1 880 971	-22%
Iš jų išteklių fondų lėšos	1 155 638	1 231 079	-75 441	-6%

Didžiausias pinigų likutis 2025 m. gruodžio 31 d. buvo Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos administruojamame išteklių fonde –1 831 710 tūkst. Eur, kurios, palyginus su 2024 m., sumažėjo 1 000 510 tūkst. Eur. Valstybės išdo lėšų likutis buvo 830 390 tūkst. Eur, ir palyginus su praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigos duomenimis, sumažėjo 826 330 tūkst. Eur. Didžiausią dalį Valstybės išdo pinigų likučio sudarė pasiskolintos lėšos.

Viešojo sektoriaus subjektų bankuose įšaldytose sąskaitose pinigų likutis įskaitant nuvertėjimą 2025 m. gruodžio 31 d. siekė 429 tūkst. Eur. (2024 m. – 307 tūkst. Eur).

Detalesnė informacija apie pinigus ir pinigų ekvivalentus bei jų pokyčius per ataskaitinį laikotarpį pateikta 21 priede.

3.10. Finansiniai įsipareigojimai

Informacija apie finansinius įsipareigojimus pateikta šio aiškinamojo rašto 9 priede. 2025 m. Lietuvos Respublikos finansų ministerija, skolindamasi valstybės vardu, platino Vyriausybės vertybinių

popierių (toliau – VVP) aukcionuose, išleido vertybinių popierių emisijas užsienio rinkose, skolinosi iš tarptautinių finansų institucijų.

Per 2025 m. buvo prisiimta įsipareigojimų už 6 620 607 tūkst. Eur, iš jų 6 061 241 tūkst. Eur (92 proc.) sudarė įsipareigojimai pagal VVP. Įvykdyti įsipareigojimai (grąžintos skolos, sumokėtos palūkanos, išpirkti vertybiniai popieriai) per 2025 m. sudarė 3 306 644 tūkst. Eur.

	Nominalioji finansinių įsipareigojimų vertė	Balansinė finansinių įsipareigojimų vertė
Gautos paskolos ir išleisti ne nuosavybės vertybiniai popieriai pagal grąžinimo ir išpirkimo laikotarpius	tūkst. Eur	tūkst. Eur
Vieni metai	3 123 400	3 543 901
Nuo vieno iki dvejų metų	3 442 210	2 853 131
Nuo dvejų iki trejų metų	2 729 814	2 680 103
Nuo trejų iki ketverių metų	2 059 936	2 521 892
Nuo ketverių iki penkerių metų	2 566 036	2 948 890
Ilgesnis kaip penkeri metai	16 033 742	18 429 040
Iš viso	29 955 137	32 976 957

	Beprocentės paskolos	Paskolos su fiksuota palūkanų norma	Paskolos su kintama palūkanų norma
Paskolos grąžinimo terminas	tūkst. Eur	tūkst. Eur	tūkst. Eur
Per vienus metus	36 572	180 492	150 176
• Trumpalaikės paskolos	191	279	17 367
• Ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis	36 380	180 214	132 809
Nuo vieno iki penkerių metų	320 100	738 171	403 654
Po penkerių metų	91 153	2 496 772	1 032 235
Iš viso	447 824	3 415 435	1 586 065

Valstybės gautų paskolų iš užsienio kreditorių balansinė vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje buvo 5 449 324 tūkst. Eur.

Nefinansiniai įsipareigojimai ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudarė 237 126 tūkst. Eur (2024 m. – 229 843 tūkst. Eur). Didžiausią kitų įsipareigojimų dalį sudarė:

- įsipareigojimai dėl karinių dalinių vystymo pagal viešojo ir privataus subjektų partnerystės sutartis – 71 194 tūkst. Eur;
- įsipareigojimai dėl pastatytų areštinių ir policijos komisariato pastatų – 31 020 tūkst. Eur;
- pagal 2022 m. gruodžio 20 d. Lietuvos Respublikos geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą įstatymo Nr. XI-1470 pakeitimo įstatymas Nr. XVI-1705, kuriame reglamentuotas mokėtinos kompensacijos dydis už neteisėtai nusavintą turtą – 24 657 tūkst. Eur.

Vadovaujantis 2021 m. birželio 22 d. Lietuvos Respublikos įstatymu Nr. XIV-441 „Dėl Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymo Nr. I-2455 3 straipsnio pakeitimo“, nuo 2021 m. lapkričio 1 d. Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programą administruoja ir įstatyme numatytas funkcijas vykdo Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2021 m. liepos 9 d. įsakymu Nr. D1-409 įgaliota Aplinkos projektų valdymo agentūra, kurios įsipareigojimai pagal sudarytas sutartis 2024 m. gruodžio 31 d. siekia 188 780 tūkst. Eur, o į apskaitą šie įsipareigojimai įtraukiami tik tada, kai darbai ar suteiktos paslaugos yra pilnai įvykdyti pagal sutarties sąlygas, ir tik tuomet pagal pateiktus dokumentus informacija užregistruojama apskaitoje bei atliekami mokėjimai.

3.11. Įsipareigojimai, atsirandantys iš finansinės nuomos (lizingo)

	Pagrindinės nuomos įmokos	Dabartinė pagrindinių nuomos įmokų vertė
Finansinės nuomos paslaugos gavėjo įsipareigojimai	tūkst. Eur	tūkst. Eur
Per vienerius metus	4 380	4 160
• Dabartinė finansinių nuomos įsipareigojimų vertė (einamųjų metų dalis)	X	4 148
• Dabartinė finansinių nuomos įsipareigojimų vertė (trumpalaikiai)	X	-12
Nuo vienerių iki penkerių metų	8 260	7 686
Po penkerių metų	3 196	2 958
Pagrindinių finansinės nuomos įmokų iš viso	15 837	X
• Palūkanos	-1 032	X
Dabartinė finansinės nuomos įsipareigojimų vertė	14 805	14 805

	2025 m.	2024 m.	Pokytis	Pokytis
Ilgalaikiai finansinės nuomos įsipareigojimai	tūkst. Eur	tūkst. Eur	tūkst. Eur	%
Ilgalaikių finansinės nuomos įsipareigojimų einamųjų metų dalis	4 149	4 039	109	3%
Ilgalaikiai finansinės nuomos įsipareigojimai	10 644	5 160	5 485	106%
Iš viso	14 793	9 199	5 594	61%

2025 m. didžiąją dalį visų finansinės nuomos įsipareigojimų sudarė Lietuvos kariuomenės ir apskričių policijos komisariatų įsipareigojimai už turtą įsigytą pagal finansinės nuomos sutartis.

	2025 m.	2024 m.	Pokytis	Pokytis
Būsimosios pagrindinės nuomos įmokos, kurias numatoma sumokėti pagal pasirašytas veiklos nuomos sutartis	tūkst. Eur	tūkst. Eur	tūkst. Eur	%
Per vienerius metus	16 431	18 597	-2 166	-12%
Nuo vienerių iki penkerių metų	43 720	47 681	-3 961	-8%
Po penkerių metų	43 059	50 075	-7 016	-14%
Iš viso	103 210	116 353	-13 143	-11%

Pagrindinę dalį nuomos įmokų, kurias viešojo sektoriaus subjektai numato sumokėti pagal pasirašytas veiklos nuomos sutartis, sudarė įmokos už pastatų, patalpų, transporto priemonių bei kompiuterinės įrangos nuomą.

	2025 m.	2024 m.	Pokytis	Pokytis
Būsimosios pagrindinės nuomos įmokos, numatomos gauti pagal pasirašytas veiklos nuomos sutartis	tūkst. Eur	tūkst. Eur	tūkst. Eur	%
Per vienerius metus	7 418	7 215	203	3%
Nuo vienerių iki penkerių metų	15 948	17 914	-1 966	-11%
Po penkerių metų	6 839	30 212	-23 373	-77%
Iš viso	30 205	55 340	-25 135	-45%

Pagrindinę dalį nuomos įmokų, kurias viešojo sektoriaus subjektai numatė gauti pagal pasirašytas veiklos nuomos sutartis, sudarė įmokos už žemės, patalpų nuomą.

3.12. Atidėjiniai

	Įsigijimo savikaina (nediskontuota)	Diskontuota vertė
Atidėjinių panaudojimo laikas	tūkst. Eur	tūkst. Eur
Per vienus metus	97 270	96 952
• Trumpalaikiai atidėjiniai	76 478	76 185
• Ilgalaikių atidėjinių einamųjų metų dalis	20 792	20 767
Nuo vieno iki penkerių metų	725 683	683 655
Po penkerių metų	8 109 721	1 288 279
Iš viso	8 932 674	2 068 886

Detalesnė informacija apie atidėjinius pagal jų paskirtį pateikta šio aiškinamojo rašto 10 ir 23 prieduose.

Didžiausią dalį atidėjinių sudarė suformuoti atidėjiniai Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo uždarymui ir atidėjiniai dėl Lietuvos Respublikos teritorijoje esamo panaudoto branduolinio kuro ir ilgaamžių radioaktyviųjų atliekų tvarkymo (toliau – giluminio atliekyno įrengimo), iš Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklos (toliau – MRAS) į Ignalinos atominę elektrinę atgabentų atliekų sutvarkymo, užregistruoti Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos finansiniame ataskaitų rinkinyje. Registruoti atidėjiniai siekė 1 825 500 tūkst. Eur, kurių 592 282 tūkst. Eur panaudojimo laikas nuo 1 iki 5 metų, 1 233 218 tūkst. Eur virš 5 metų.

Energetikos ministro 2020 m. rugpjūčio 11 d. įsakymu Nr. 1-248 patvirtintas galutinis Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo planas (toliau – Galutinis planas), pagal kurį planuojama atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo darbus užbaigti 2038 m., o prognozuojama uždarymo darbų kaina sudaro 3 327 700 tūkst. Eur. Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo veikla finansuojama iš Europos Sąjungos šaltinių, Lietuvos Respublikos šaltinių (Ignalinos fondo, Ignalinos programos bendrojo finansavimo lėšų), Ignalinos atominės elektrinės nuosavų lėšų ir kitų teisėtų šaltinių. Iki 2025 m. pabaigos faktiškai panaudota 1 679 918 tūkst. Eur lėšų. Likusi 1 647 800 tūkst. Eur planuojama suma buvo išskaidyta pagal finansavimo šaltinius. Iš valstybės biudžeto numatoma finansuoti 889 300 tūkst. Eur.

Atsižvelgdama į 4 protokolo prie Stojimo Akto nuostatas, Lietuva sieks gauti adekvačią Europos Sąjungos finansinę paramą eksploatavimo nutraukimo darbams finansuoti ateinančiais finansiniais laikotarpiais.

Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo ir eksploatavimo nutraukimo metu susidariusių ilgaamžių atliekų tinkamam apdorojimui ir saugojimui užtikrinti Ignalinos atominė elektrinė vykdo eksploatavimo nutraukimo projektus, nurodytus Galutiniame plane, ir finansuojamus Tarptautinio Ignalinos eksploatavimo nutraukimo rėmimo fondo, Ignalinos programos, valstybės biudžeto ir Ignalinos atominės elektrinės lėšomis. Iki 2025 m. pabaigos faktiškai panaudota 5 584 tūkst. Eur. Likusi 7 080 000 tūkst. Eur planuojama suma buvo išskaidyta pagal finansavimo šaltinius.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės išdo įstatymo 10 straipsniu ir Rezervinio (stabilizavimo) fondo nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. gegužės 30 d. nutarimu Nr. IX-912, 2024 m. gruodžio 31 d., giluminiam atliekynui įrengti ir radioaktyviosioms atliekoms tvarkyti Rezerviniame (stabilizavimo) fonde buvo sukaupta 119,48 mln. Eur ir numatoma toliau kaupti. Planuojama finansuoti iš valstybės biudžeto atitinkamų programų lėšų iki 2030 m. Nuo 2031 m. dėl lėšų skyrimo giluminio atliekyno projekto įgyvendinimui planuojama kreiptis į Rezervinio (stabilizavimo) fondo valdytoją.

Iki 2025 m. pabaigos iš MRAS į Ignalinos atominės elektrinės teritoriją buvo atvežtos visos radioaktyviosios atliekos, bendras per visą MRAS eksploatavimo nutraukimo laikotarpį atvežtas kiekis sudaro 1576,93 m³ radioaktyviųjų atliekų. Parengtas ir su VATESI derinamas radioaktyviųjų atliekų tvarkymo strategijos projektas numato, kad, remiantis 2025 m. tarifais ir jų 10 proc. metinio augimo

prielaida iki 2030 m., bendras lėšų poreikis suformuotas kaip 26,8 mln. Eur atidėjiny (galintis keistis po charakterizavimo), o bendras atidėjiny siekia 7 905,2 mln. Eur.

Ilgalaikiai atidėjiniai diskontuojami iki dabartinės jų vertės. Taikoma diskonto norma – Lietuvos Respublikos finansų ministerijos interneto svetainėje skelbiamų vidaus rinkoje išleistų VVP vidutinių svertinių pelningumų (pagal likutinę trukmę) atitinkamo laikotarpio obligacijų palūkanų norma. Esant neigiamai palūkanų normai, ilgalaikio įsipareigojimo amortizuota savikaina prilyginama jo įsigijimo savikainai.

Informacija apie Pensijų anuitetų fondo techninius atidėjinius pagal pensijų anuiteto rūšį pateikta 11 priede. 2025 m. gruodžio 31 d. Pensijų anuitetų fondo techninių atidėjinių likutis siekė 67 529 tūkst. Eur (2024 m. – 59 387 tūkst. Eur). Pensijų anuitetų padengimo techninio atidėjinio vertė per ataskaitinius metus padidėjo 14 proc. daugiausia dėl naujų anuitetų įsigijimų, nors 2025 m. anuitetus įsigijo tik 568 asmenys lyginant su 2024 m., kuriais anuitetus įsigijo 1570 asmenys.

3.13. Trumpalaikės mokėtinės sumos

Informacija apie trumpalaikes mokėtinas sumas pateikta aiškinamojo rašto 17 priede. 2025 m. trumpalaikių įsipareigojimų suma padidėjo 18 proc. iki 2 175 075 tūkst. Eur. Didžiąją dalį trumpalaikių mokėtinų sumų sudarė sukauptos mokėtinės sumos (1 570 386 tūkst. Eur).

Tiekėjams mokėtinės sumos padidėjo 23 proc. ir 2025 m. gruodžio 31 d. siekė 263 505 tūkst. Eur. Pokyčiui daugiausiai įtakos turėjo 12 066 tūkst. Eur didesni nei praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje registruoti įsipareigojimai tiekėjams Infrastruktūros valdymo agentūros apskaitoje.

Mokėtinės subsidijos, dotacijos ir finansavimo sumos padidėjo daugiau nei 5 kartus ir ataskaitinių metų pabaigoje sudarė 46 659 tūkst. Eur. Pokyčiui daugiausiai įtakos turėjo Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos priskaičiuotos paramos gavėjams mokėtinės sumos, kai dar nepateiktos paraiškos finansavimo sumoms gauti.

3.14. Finansavimo sumos, finansinė ir nefinansinė parama

Detali informacija apie finansavimo sumas pagal šaltinį, tikslinę paskirtį ir jų pokyčius per ataskaitinį laikotarpį pateikta šio aiškinamojo rašto 12 priede.

	2025 m.	2024 m.	Pokytis	Pokytis
Finansavimo sumų šaltinis	tūkst. Eur	tūkst. Eur	tūkst. Eur	%
Finansavimo sumos iš Europos Sąjungos, užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų	10 818 303	10 585 460	232 843	2%
Finansavimo sumos iš kitų šaltinių	1 608 704	1 672 311	-63 607	-4%
Iš viso	12 427 007	12 257 771	169 236	1%

	Pinigais	Turtas, išskyrus pinigus	Paslaugomis	Turto panauda	Iš viso
Gauta parama pagal paramos teikėją	tūkst. Eur	tūkst. Eur	tūkst. Eur	tūkst. Eur	tūkst. Eur
Lietuvos Respublikos juridiniai asmenys	10 650	7 076	479	40	18 244
Užsienio valstybių juridiniai asmenys	897	51 481	3	-	52 381
Fiziniai asmenys	2 515	291	1	-	2 807
Gyventojai, skyrę gyventojų pajamų mokesčio dalį	52	-	-	-	52
Anonimiškai	519	149	-	-	668
Gauta iš paramos lėšų įgyto turto	6	137	-	254	397
Iš viso	14 639	59 134	482	294	74 550

Daugiausiai paramos teikėjų buvo tarp užsienio valstybių (70 proc.) ir Lietuvos Respublikos (24 proc.) juridinių asmenų. 2025 m. finansinės ir nefinansinės paramos iš užsienio valstybių juridinių asmenų buvo gauta 42 proc. daugiau nei praėjusį ataskaitinį laikotarpį, ir pagrindinė šios paramos rūšis buvo parama turtu, išskyrus pinigus. Lietuvos Respublikos juridiniai asmenys finansinės ir nefinansinės paramos teikė 10 proc. daugiau nei 2024 m., ir pagrindinė paramos rūšis buvo parama pinigais.

	2025 m.	2024 m.	Pokytis	Pokytis
Gauta finansinė ir nefinansinė parama	tūkst. Eur	tūkst. Eur	tūkst. Eur	%
Pinigais	14 639	17 892	-3 253	-18%
Turtu, išskyrus pinigus	59 134	43 775	15 359	35%
Paslaugomis	482	312	171	55%
Turto panauda	294	47	247	525%
Iš viso	74 550	62 027	12 523	20%

2025 m. daugiausia paramos buvo gauta turtu, išskyrus pinigus, ir ji sudarė 79 proc. visos gautos paramos. Paramą turtu, išskyrus pinigus, gavo 625 viešojo sektoriaus subjektai. Daugiausiai šios rūšies paramos gavo Lietuvos kariuomenė – 50 774 tūkst. Eur Lietuvos kariuomenei daugiausiai paramos teikė užsienio valstybių juridiniai asmenys (99,8 proc.).

Pinigais gauta parama sudarė 20 proc. visos gautos finansinės ir nefinansinės paramos. Paramą pinigais gavo 1 202 viešojo sektoriaus subjektai. Daugiausia paramos pinigais gavo Vilniaus miesto savivaldybės administracija – 1 141 tūkst. Eur.

Paramą paslaugomis gavo 79 viešojo sektoriaus subjektai. Didžiausios gautos paramos paslaugomis vertė buvo Lietuvos nacionaliniame operos ir baleto teatre (84 tūkst. Eur).

2025 m., palyginus su 2024 m., paramos likutis padidėjo 38 394 tūkst. Eur ir ataskaitinio laikotarpio pabaigoje nepanaudotos paramos likutis sudarė 221 831 tūkst. Eur sumą, iš kurios 165 107 tūkst. Eur buvo Lietuvos kariuomenėje, 5 433 tūkst. Eur – Vilniaus miesto savivaldybės administracijoje, 4 190 tūkst. Eur – Kėdainių krašto muziejuje. 87 proc. nepanaudotos paramos likučio sudarė turtas, išskyrus pinigus.

Paramos panaudojimas (tūkst. Eur)

Paramos rūšis	Gautos paramos likutis ataskaitinio laikotarpio pradžioje	Gauta	Pergrupuota į kitą paramos rūšį	Sunaudota subjekto veikloje	Perduota ne viešojo sektoriaus subjektams	Kiti pokyčiai	Paramos likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje
Pinigais	27 500	14 639	-2 742	-15 103	-91	-30	24 173
Turtu, išskyrus pinigus	154 959	59 134	3 741	-24 313	-166	-2	193 353
Paslaugomis	196	482	326	-860	-	-	144
Turto panauda	3 925	294	-	-58	-	-	4 161
Iš viso	186 580	74 550	1 325	-40 333	-257	-33	221 831

3.15. Grynasis turtas

Konsoliduotasis viešojo sektoriaus grynasis turtas 2025 m. gruodžio 31 d. sudarė 43 proc. viso turto sumos (2024 m. – 45 proc.). Šis santykis parodo, kiek turto liktų viešajam sektoriui padengus visus įsipareigojimus ir grąžinus finansavimo sumas.

	2025 m.	2024 m.	Pokytis	Pokytis
Grynasis turtas	tūkst. Eur	tūkst. Eur	tūkst. Eur	%

Tikrosios vertės rezervas	13 195 704	15 986 330	-2 790 626	-17%
Kiti rezervai	6 230 865	5 693 147	537 718	9%
Nuosavybės metodo įtaka	2 187 972	1 696 005	491 967	29%
Sukauptas perviršis ar deficitas prieš nuosavybės metodo įtaką	17 680 430	15 668 604	2 011 826	13%
Iš viso	39 294 970	39 044 086	250 885	1%

Tikrosios vertės rezervo pokytį lėmė savivaldybių administracijų gautų valdyti patikėjimo teise savivaldybių miestų ir miestelių teritorijų ribose esančių valstybinės žemės sklypų (jų dalių) ir žemės sklypais nesuformuotų valstybinės žemės plotų tikrosios vertės rezervo sumų koregavimai dėl 2024 m. neigiamos žemės tikrosios vertės pripažinimo sąnaudomis.

Mineralinių išteklių rezervas, rodomas kitų rezervų straipsnyje, mažėjo dėl Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos apskaitoje registruoto viso mineralinių išteklių kiekio vertės ženkliaus sumažėjimo, palyginus su praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu (plačiau 3.4 pastaboje „Mineraliniai ištekliai“).

Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos administruojamo išteklių fondo rezervas, kurio tikslas – užtikrinti valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto stabilumą ir kaupti piniginius išteklius, reikalingus teisės aktuose nurodytoms valstybinio socialinio draudimo išmokoms finansuoti, kai nepakanka tam tikros rūšies pajamų, padidėjo 896 971 tūkst. Eur (2024 m. padidėjo 904 414 tūkst. Eur), perkėlus sumą iš ataskaitinių metų grynojo perviršio į kitų rezervų sąskaitą.

Valstybinės ligonių kasos prie Sveikatos apsaugos ministerijos administruojamo Privalomojo sveikatos draudimo fondo rezervas, kuris kaupiamas siekiant užtikrinti privalomojo sveikatos draudimo sistemos stabilumą ir kaupti lėšas nenumatytoms ar didesnėms nei planuota sveikatos priežiūros paslaugų išlaidoms apmokėti, per 2025 m. padidėjo 175 369 tūkst. Eur (2024 m. padidėjo 154 064 tūkst. Eur).

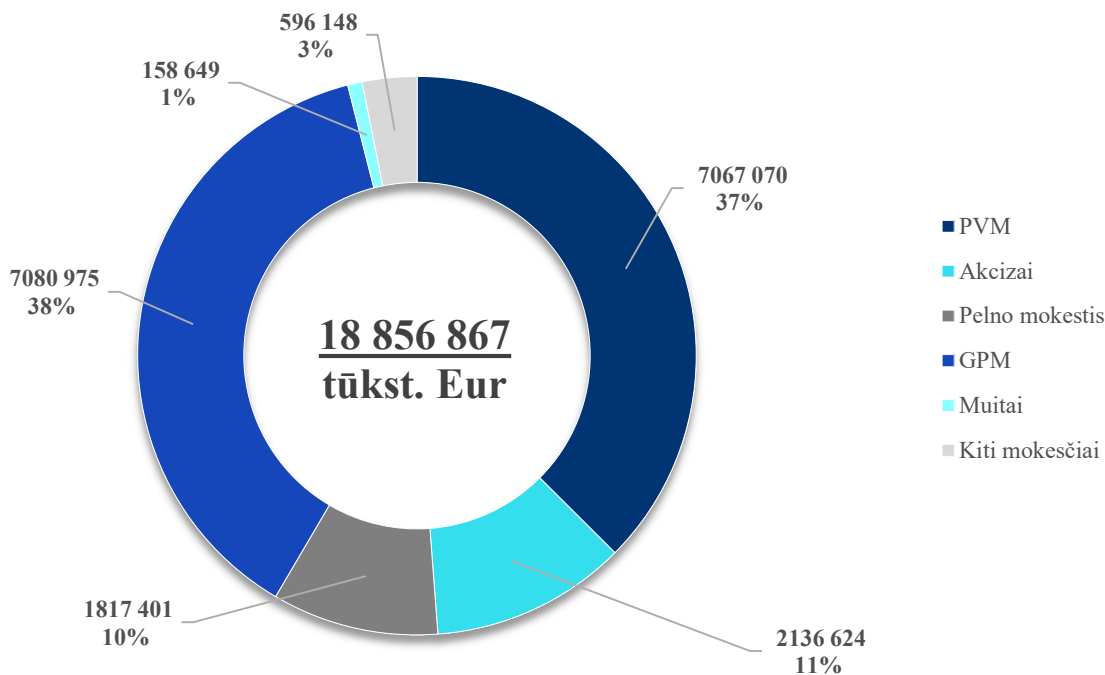
Nuosavybės metodo įtaka padidėjo dėl ataskaitinio laikotarpio nuosavybės metodo įtakos rezultato, parodyto veiklos rezultatų ataskaitoje (467 401 tūkst. Eur), kuris rodo valstybės ir savivaldybių kontroliuojamų ir asocijuotųjų ne viešojo sektoriaus subjektų ataskaitinio laikotarpio rezultatą, tenkanti valstybei ar savivaldybėms (plačiau 3.21 pastaboje).

3.16. Mokesčių pajamos

	2025 m.	2024 m.	Pokytis	Pokytis
Mokesčių pajamos	tūkst. Eur	tūkst. Eur	tūkst. Eur	%
Pajamų ir pelno mokesčių pajamos	8 898 375	8 101 915	796 461	10%
Turto mokesčių pajamos	252 105	238 629	13 476	6%
Prekių ir paslaugų mokesčių pajamos	9 363 165	8 598 531	764 634	9%
Tarptautinės prekybos ir sandorių mokesčių pajamos	158 649	120 254	38 395	32%
Kitų mokesčių pajamos	184 572	372 158	-187 586	-50%
Iš viso	18 856 867	17 431 486	1 425 381	8%

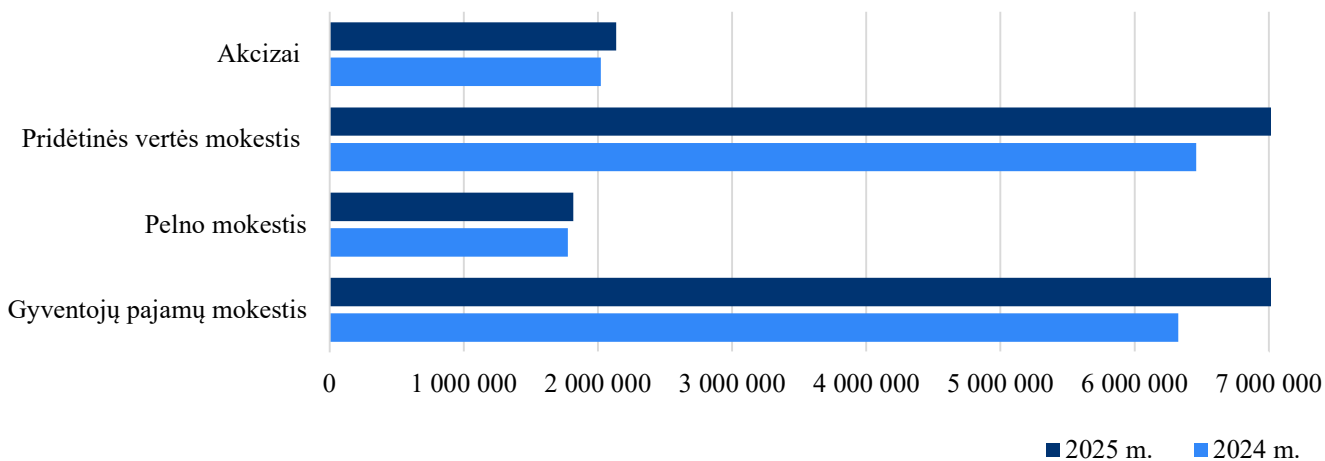
2025 m. daugiausiai mokesčių pajamų buvo gauta iš pridėtinės vertės, gyventojų pajamų ir pelno mokesčių bei akcizų. Šių mokesčių pajamos sudarė 96 proc. visų mokesčių pajamų.

2025 m. mokesčių pajamų pasiskirstymas pagal mokesčius (tūkst. Eur)

2025 m. mokesčių pajamos padidėjo 8 proc. Didžiausią įtaką pokyčiui turėjo išaugusios gyventojų pajamų mokesčio (12 proc.), pridėtinės vertės mokesčio (9 proc.) ir akcizų pajamos (6 proc.).

Didžiausių pajamų sumų pagal mokesčius palyginimas 2025 – 2024 m. (tūkst. Eur)

Detalesnė informacija apie 2025 m. mokesčių pajamas pagal atskirus mokesčius pateikta 19 priede.

3.17. Socialinių įmokų pajamos

	2025 m.	2024 m.	Pokytis	Pokytis
Socialinių įmokų pajamos	tūkst. Eur	tūkst. Eur	tūkst. Eur	%
Valstybinio socialinio draudimo įmokos	5 286 968	4 819 645	467 323	10%

	2025 m.	2024 m.	Pokytis	Pokytis
Socialinių įmokų pajamos	tūkst. Eur	tūkst. Eur	tūkst. Eur	%
• Draudėjų valstybinio socialinio draudimo įmokos	593 612	542 331	51 282	9%
• Apdraustųjų valstybinio socialinio draudimo įmokos	4 529 278	4 131 144	398 134	10%
• Savarankiškai dirbančių asmenų valstybinio socialinio draudimo įmokos	164 074	146 168	17 906	12%
• Valstybinio savanoriškojo socialinio draudimo įmokos	4	3	1	28%
Įmokos į Garantinį fondą	48 135	43 945	4 190	10%
Privalomojo sveikatos draudimo įmokos	2 843 545	2 596 494	247 051	10%
• Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos administruojamos įmokos	2 840 318	2 593 512	246 807	10%
• Valstybinės mokesčių inspekcijos administruojamos įmokos	2	15	-14	-89%
• Savanoriškos juridinių ir fizinių asmenų įmokos	3 225	2 967	258	9%
Kitos socialinės įmokos	62 067	69 665	-7 598	-11%
Iš viso	8 240 715	7 529 750	710 965	9%

Reikšmingą socialinių įmokų pajamų dalį sudarė apdraustųjų valstybinio socialinio draudimo ir Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos administruojamų įmokų pajamos, atitinkamai sudarė 55 proc. ir 34 proc. visų socialinių įmokų pajamų.

Valstybinės mokesčių inspekcijos administruojamos įmokų pajamos sudarė 2 tūkst. Eur. Tai yra VMI MF apskaitytos įmokų pajamos, kurios pervedamos Valstybinės ligonių kasos prie Sveikatos apsaugos ministerijos administruojamam Privalomojo sveikatos draudimo fondui.

3.18. Pagrindinės veiklos kitos pajamos ir kitos veiklos pajamos

	2025 m.	2024 m.	Pokytis	Pokytis
Pagrindinės veiklos kitos pajamos	tūkst. Eur	tūkst. Eur	tūkst. Eur	%
Pajamos iš rinkliavų	273 190	241 269	31 920	13%
Pajamos iš pagal Lietuvos Respublikos indėlių ir įsipareigojimų investuotojams draudimo įstatymą mokamų įmokų į fondus	72 202	-	72 202	100%
Suteiktų paslaugų pajamos	633 839	582 823	51 017	9%
Kitos	363 539	385 765	-22 225	-6%
Iš viso	1 342 770	1 209 857	132 913	11%

2025 m. pagrindinės veiklos pajamos iš pagal Lietuvos Respublikos indėlių ir įsipareigojimų investuotojams draudimo įstatymą mokamų įmokų į fondus sudarė 72 202 tūkst. Eur. Tai Indėlių draudimo fondo apskaitoje registruotos indėlių draudimo sistemos dalyviams priskaičiuotos draudimo įmokos, kurios ankstesniais laikotarpiais buvo rodomos kitų pajamų straipsnyje.

Didžiausią dalį kitų pajamų (41 proc.) sudarė kelių naudotojų mokesčio, transporto priemonių mokesčio, konsulinio mokesčio, žyminio mokesčio, mokestis už pramoninės nuosavybės objektų registravimą ir kitos neišvardintos pajamos, registruotos Valstybės išdo apskaitoje.

Daugiausia pajamų iš suteiktų paslaugų uždirbo Lietuvos sveikatos mokslų universitetas (32 791 tūkst. Eur), Vilniaus universitetas (26 194 tūkst. Eur) ir Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (12 243 tūkst. Eur).

2025 m. kitos veiklos pajamos buvo 442 709 tūkst. Eur, iš kurių didžiausią dalį (30 proc.) sudarė pajamos iš atsargų pardavimo – 134 993 tūkst. Eur (2024 m. – 114 069 tūkst. Eur). Kitos veiklos sąnaudos

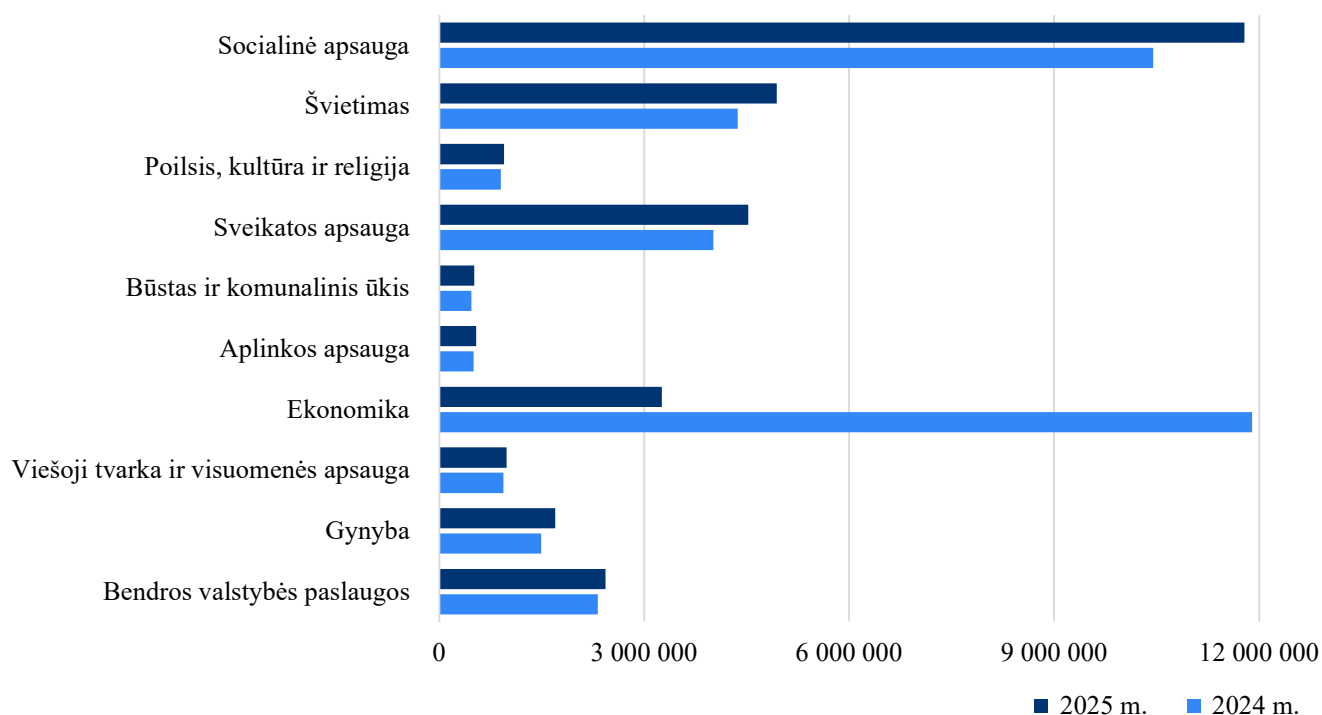
padidėjo 19 proc. ir siekė 79 439 tūkst. Eur. Detalesnė informacija apie kitos veiklos pajamų ir sąnaudų pokyčius pateikta 20 priede.

Turto ir paslaugų pajamų suma, gauta iš mainų sandorių, sudarė 285 tūkst. Eur. Sveikatos priežiūros įstaigų, kurios yra viešojo sektoriaus subjektai, suteiktų virš sutartinių paslaugų, viršijančių teritorinės ligonių kasos ir sveikatos priežiūros viešųjų įstaigų sutartyse nustatytas paslaugų apimtis, vertė sudarė 9 090 tūkst. Eur.

3.19. Pagrindinės veiklos sąnaudos ir pinigų srautai pagal segmentus

Aiškinamojo rašto 13 priede pateiktos sąnaudos ir pinigų srautai detalizuojami pagal valstybės atliekamas funkcijas. Sąnaudos pripažįstamos tą ataskaitinį laikotarpį, kurį jos buvo padarytos, neatsižvelgiant į pinigų išleidimo laiką. Pinigų srautai – ataskaitinio laikotarpio pinigų ir pinigų ekvivalentų įplaukos ir išmokos.

Pagrindinės veiklos sąnaudos pagal segmentus (tūkst. Eur)

2025 m. pagrindinės veiklos sąnaudos sudarė 31 637 445 tūkst. Eur. Didžiausią šių sąnaudų dalį (38 proc.) sudarė socialinių išmokų sąnaudos – 12 018 659 tūkst. Eur, iš kurių 89 proc. teko socialinės apsaugos, 11 proc. – sveikatos apsaugos funkcijoms. Daugiausia socialinių išmokų sąnaudų registravo Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos administruojamas išteklių fondas – 8 459 798 tūkst. Eur. Šias sąnaudas sudaro socialinio draudimo pensinių, nepensinių išmokų bei kompensacijų sąnaudos, iš valstybės biudžeto finansuojamų pensinių, nepensinių išmokų sąnaudos, motinystės išmokų sąnaudų už būsimus laikotarpius pasikeitimas ir kitos išmokų sąnaudos.

Socialinių išmokų didėjimui įtakos turėjo nuo metų pradžios padidėjęs socialinių išmokų bazinis dydis, pensijų perskaičiavimas pagal naujus indeksavimo koeficientus, padidėjusi minimali asmens pajamų suma, kurios nepasiekęs pensijos gavėjas įgyja teisę į priemonę, išmokos mokamos didesniai gavėjų skaičiui, buvo naujinamas pensijų dydis atsižvelgiant į asmens įgytą stažą ir apskaitos vienetų skaičių.

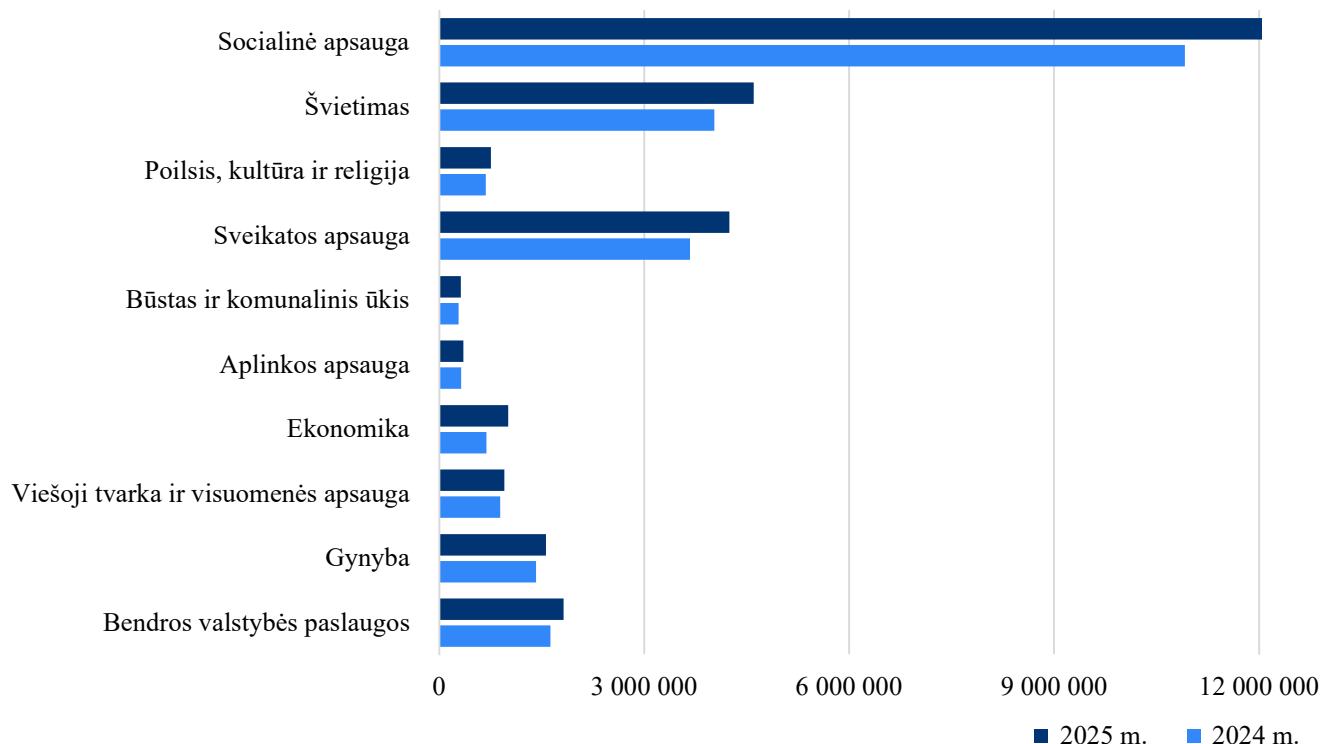
Viešojo sektoriaus subjektų darbo užmokesčio sąnaudos, įskaitant socialinio draudimo įmokas, sudarė 10 000 223 tūkst. Eur arba 32 proc. pagrindinės veiklos sąnaudų ir buvo 956 224 tūkst. Eur daugiau nei 2024 m. Daugiausiai teko švietimo (37 proc.), sveikatos apsaugos (24 proc.), gynybos (9 proc.) bei

bendrųjų valstybės paslaugų (8 proc.) funkcijoms. Detali informacija apie darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudas pateikta aiškinamojo rašto 22 priede.

Finansavimo sąnaudos (iš savo pajamų suteiktos ir ne viešojo sektoriaus subjektams perduotos finansavimo sumos) siekė 3 259 633 tūkst. Eur arba 10 proc. visų pagrindinės veiklos sąnaudų. Daugiausiai finansavimo sąnaudų (62 proc.) buvo skirta ekonomikos segmentui.

2025 m. pagrindinės veiklos pinigų srautų išmokos siekė 27 956 940 tūkst. Eur (2024 m. – 24 526 735 tūkst. Eur).

Pagrindinės veiklos pinigų srautai pagal segmentus (tūkst. Eur)

Viešojo sektoriaus subjektų darbo užmokesčio, įskaitant socialinio draudimo įmokas, išmokos sudarė 9 758 009 tūkst. Eur arba 35 proc. visų pagrindinės veiklos išmokų ir buvo 12 proc. didesnės nei 2024 m. 37 proc. visų darbo užmokesčio ir socialinio draudimo išmokų teko švietimo, 23 proc. – sveikatos apsaugos, 9 proc. gynybos funkcijoms vykdyti.

Socialinėms išmokoms finansuoti buvo skirta 11 840 701 tūkst. Eur arba 42 proc. visų išmokų, iš kurių 88 proc. lėšų išmokėjo socialinės apsaugos, 11 proc. sveikatos apsaugos funkcijas vykdančios viešojo sektoriaus subjektai.

Skolos aptarnavimo išlaidos, susidedančios iš sumokėtų palūkanų vidaus ir užsienio kreditoriams, palyginus su 2024 m., išaugo 20 proc. ir siekė 2 proc. visų pagrindinės veiklos išmokų arba 555 201 tūkst. Eur.

Aiškinamojo rašto 14 priede pateikiama informacija apie 2024 m. pagrindinės veiklos sąnaudas ir išmokas pagal valstybės atliekamas funkcijas.

3.20. Finansinės ir investicinės veiklos rezultatas

	2025 m.	2024 m.	Pokytis	Pokytis
Finansinės ir investicinės veikla	tūkst. Eur	tūkst. Eur	tūkst. Eur	%
Finansinės ir investicinės veiklos pajamos	767 296	712 770	54 526	8 %

	2025 m.	2024 m.	Pokytis	Pokytis
Finansinės ir investicinės veikla	tūkst. Eur	tūkst. Eur	tūkst. Eur	%
• Pelnas dėl valiutos kurso pasikeitimo	7 183	7 096	87	1 %
• Baudų ir delspinigių pajamos	68 904	77 130	-8 226	-11 %
• Palūkanų pajamos	271 392	341 575	-70 183	-21 %
• Dividendai	342 987	213 275	129 712	61 %
• Kitos finansinės ir investicinės veiklos pajamos	76 967	74 258	2 709	4 %
• Pervestinos finansinės ir investicinės veiklos pajamos	-137	-564	427	-76 %
Finansinės ir investicinės veiklos sąnaudos	-841 864	3 596 924	-4 438 788	-123 %
• Nuostolis dėl valiutos kurso pasikeitimo	-13 053	-8 550	-4 502	53 %
• Baudų ir delspinigių sąnaudos	-27 319	-22 379	-4 940	22 %
• Palūkanų sąnaudos	-705 304	-569 982	-135 321	24 %
• Kitos finansinės ir investicinės veiklos sąnaudos	-96 189	4 197 836	-4 294 025	-102%
Iš viso	-74 568	4 309 694	-4 384 262	-102%

Didžiausią palūkanų pajamų sumą apskaitoje registravo Valstybės išdas – 180 569 tūkst. Eur, kurią sudarė vidaus ir sąlyginių palūkanų pajamos. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos administruojamo išteklių fondo palūkanų pajamos buvo 94 953 tūkst. Eur ir jas sudarė už iš rezervo fondo lėšų įsigytų vertybinių popierių, trumpalaikių indėlių bei už rezervo fondo likučius bankuose gautos palūkanos.

Dividendų pajamos sudarė 45 proc. visų finansinės ir investicinės veiklos pajamų arba 342 987 tūkst. Eur. 2025 m. į valstybės išdą pervesta dividendų suma buvo 322 405 tūkst. Eur, iš kurių 130 036 tūkst. Eur – Lietuvos banko pelno įmoka, 161 357 tūkst. Eur – dividendai, 31 012 tūkst. Eur – kitos pelno įmokos.

534 801 tūkst. Eur arba 76 proc. visų palūkanų sąnaudų sudarė Valstybės išdo užsienio palūkanų sąnaudos.

Reikšmingas kitų finansinės ir investicinės veiklos sąnaudų sumos skirtumas, palyginus su 2024 m., buvo dėl to, kad praėjusį ataskaitinį laikotarpį Lietuvos Respublikos energetikos ministerija buvo užregistravusi teigiamas kitos finansinės ir investicinės veiklos sąnaudas (4 282 704 tūkst. Eur) dėl apskaičiuoto Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo uždarymo, giluminio radioaktyviųjų atliekų atliekyno įrengimo, iš Maišiagalos į Ignalinos atominę elektrinę atgabentų atliekų sutvarkymo atidėjinių amortizuotos savikainos pokyčio.

Bendras valiutos kurso poveikis veiklos rezultatams buvo neigiamas ir sudarė 5 869 tūkst. Eur.

3.21. Nuosavybės metodo įtaka

Ataskaitinio laikotarpio nuosavybės metodo įtakos rezultatas parodo valstybės ir savivaldybių kontroliuojamų ir asocijuotųjų ne viešojo sektoriaus subjektų ataskaitinio laikotarpio rezultatą, tenkanti valstybei ar savivaldybėms. 2025 m. nuosavybės metodo įtaka veiklos rezultatų ataskaitoje buvo teigiama ir siekė 467 401 tūkst. Eur (2024 m. – 405 099 tūkst. Eur), iš jų Lietuvos Respublikos finansų ministerijos – 141 987 tūkst. Eur.

Per 2025 m. nuosavybės metodo įtaka padidėjo 29 proc. ir paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną buvo 2 187 972 tūkst. Eur (2024 m. – 1 696 005 tūkst. Eur). Nuosavybės metodo įtakos pasikeitimas rodo investicijų į ne viešojo sektoriaus subjektus vertės pokytį ir lygus valstybei ir savivaldybėms tenkančių kontroliuojamų ne viešojo sektoriaus subjektų nuosavo kapitalo daliai, atėmus investicijų į tą subjektą įsigijimo savikainą.

Nuosavybės metodo įtaka dalininkų kapitale padidėjo 34 376 tūkst. Eur, iš jų Lietuvos Respublikos finansų ministerijos dalis padidėjo 155 304 tūkst. Eur. Šį pokytį lėmė 246 564 tūkst. Eur padidėjimas dėl centralizuotai valdomo turto perkainojimo, kai Turto bankas pradėjo taikyti tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, ir 91 260 tūkst. Eur sumažėjimas dėl valdomų subjektų grynojo turto pokyčių. Lietuvos Respublikos Susisiekimo ministerijos dalis sumažėjo 72 689 tūkst. Eur dėl kontroliuojamųjų subjektų grynojo turto pokyčių, susijusių su dividendų paskirstymu bei kitų rezervų pasikeitimais.

Valstybės ir savivaldybių kontroliuojamų ne viešojo sektoriaus subjektų nuosavas kapitalas, pateiktas jungtinėje finansinės būklės ataskaitoje (4, 5 priedai).

3.22. Suteiktos garantijos dėl paskolų

Aiškinamojo rašto 15 priede pateiktos valstybės ir savivaldybių suteiktos garantijos dėl paskolų, t. y. netiesioginiai valstybės ir savivaldybių turtiniai įsipareigojimai grąžinti visą paskolos sumą ar jos dalį vidaus arba užsienio kreditoriams už skolininkus, kurių įsipareigojimų įvykdymą garantuoja valstybė ar savivaldybė, jeigu šie neįvykdo paskolos sutartyje arba kituose įpareigojamuosiuose skolos dokumentuose numatytų įsipareigojimų arba įvykdo juos ne visus. Valstybės netiesioginiai įsipareigojimai dėl paskolų su valstybės garantija skaičiuojami nominaliąja verte, o jų likutis užsienio valiuta perskaičiuojamas iš užsienio valiutų, kuriomis buvo prisiimti įsipareigojimai, į eurus, taikant Lietuvos banko paskelbtą paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos oficialų euro ir užsienio valiutų kursą.

2025 m. pabaigoje ūkio subjektų negrąžintų valstybės ir savivaldybių garantuojamų paskolų likutis, įskaitant ir paskolas, gautas su garantijų institucijų garantijomis, sudarė 1 055 722 tūkst. Eur (2024 m. – 1 147 393 tūkst. Eur). Per ataskaitinį laikotarpį buvo suteikta 79 318 tūkst. Eur valstybės garantuojamų ir 10 039 tūkst. Eur savivaldybių garantuojamų paskolų.

Aiškinamojo rašto 15 priede taip pat įtraukti garantijų institucijos UAB „ILTE“ įsipareigojimai dėl išduotų garantijų, kurios pagal Lietuvos Respublikos valstybės skolos įstatymo nuostatas yra prilyginamos valstybės garantijoms.

	2025 m.	2024 m.	Pokytis	Pokytis
Įsipareigojimai dėl išduotų garantijų	tūkst. Eur	tūkst. Eur	tūkst. Eur	%
UAB „ILTE“	272 714	347 491	-74 777	-22%
AB „KN Energies“	308 862	321 029	-12 167	-4%
Lietuvos mokslo ir studijų institucijų studentai	112 103	104 299	7 804	7%

Siekdama padėti vidutinėms ir didelėms įmonėms, veikiančioms Lietuvoje, paveiktoje COVID-19 protrūkio, Lietuvos Respublikos Vyriausybė nusprendė įsteigti KŪB „Pagalbos verslui fondas“, kurį sudaro Vyriausybės įnašas ir galimi tarptautinių institucijų ir privačių investuotojų įnašai. Fondui įgyvendinti buvo įsteigtos dvi bendrovės – viena iš jų UAB „Valstybės investicinis kapitalas“, kurios suteiktų valstybės garantijų likutis 2025 m. pabaigoje siekė 50 000 tūkst. Eur užtikrinant įmonės įsipareigojimus pagal išleidžiamas obligacijas.

Lietuvos Respublikos valstybės garantijos suteiktos pagal 2020 m. gegužės 19 d. Tarybos reglamentą dėl Europos laikinos paramos priemonės nedarbo rizikai dėl ekstremaliosios situacijos, susijusios su COVID-19 protūkiu, mažinti (SURE) sukūrimo, 2025 m. pabaigoje sudarė 83 954 tūkst. Eur.

Visa valstybės garantuojama skola, įtraukiant ir Lietuvos Respublikos įsipareigojimus dėl suteiktų garantijų tarptautinėms finansų institucijoms pagal atskiras Lietuvos Respublikos Seimo ratifikuotas sutartis, priskiriama prie neapibrėžtųjų įsipareigojimų.

3.23. Neapibrėžtasis turtas ir neapibrėžtieji įsipareigojimai

2025 m. gruodžio 31 d. neapibrėžtojo turto grupėje gautinos sumos siekė 2 181 263 tūkst. Eur (2024 m. – 1 908 138 tūkst. Eur), kitas turtas – 10 996 tūkst. Eur (2024 m. – 7 736 tūkst. Eur). Didžiausia

neapibrėžtojo turto suma buvo registruota Valstybinės mokesčių inspekcijos mokesčių fondo nebalansinėse sąskaitose (1 562 090 tūkst. Eur), kurią sudarė gautinos sumos pagal Lietuvos Respublikos ar kitų šalių pateiktus vykdomuosius dokumentus bei Lietuvos Respublikos institucijų vykdomuosius dokumentus, gautinos Pridėtinės vertės mokesčio įmokos, skirtos Lietuvos Respublikai kaip vartojimo valstybei priklausantis PVM (pagal specialią telekomunikacijų, radijo ir televizijos transliavimo ir/arba elektroniniu būdu teikiamų paslaugų apmokestinimo schemą (MOSS) bei sistemą, palengvinančią mokestinių PVM prievolių vykdymą ūkio subjektams, parduodantiems neapmokestinamiesiems asmenims tam tikras prekes ar paslaugas, už kurias PVM turėtų būti sumokėtas kitoje valstybėje narėje tais atvejais, kai veikla apima daugiau nei vienos ES valstybės narės teritoriją (OSS)). Valstybinės mokesčių inspekcijos mokesčių fondas tikimybę gauti šią sumą vertina kaip mažai tikėtiną (iki 10 proc.), turto gavimo laikas neapibrėžtas ir priklauso nuo teismų sprendimų.

Neapibrėžtojo turto grupė	Neapibrėžtojo turto pobūdis	Neapibrėžtojo turto suma	Gautino turto gavimo laiko neapibrėžtumo požymiai	Turto gavimo tikimybė
Gautinos sumos	Gautinos sumos pagal vykdomuosius dokumentus, laimėjus iškeltas bylas, numatomos išieškoti sumos (priteistos už ekstradiciją, žalos atlyginimą, baudos), gautinos išlaidų kompensacijos, skolos, netesybų sumos	2 181 263	Daugeliu atvejų negalima patikimai nustatyti, neapibrėžta	maža
Kitas turtas	Daiktiniai įrodymai, turtas, kuris neturi savininko ar savininkas nežinomas	10 996	Neapibrėžta	maža
Iš viso		2 192 259		

Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje neapibrėžtieji įsipareigojimai sudarė 5 086 435 tūkst. Eur (2024 m. – 4 936 946 tūkst. Eur). Didžiausias neapibrėžtųjų įsipareigojimų sumas parodė Lietuvos Respublikos finansų ministerija dėl įsipareigojimų tarptautinėms organizacijoms ir kitų neapibrėžtųjų įsipareigojimų (3 341 875 tūkst. Eur), Valstybinės mokesčių inspekcijos mokesčių fondas dėl sukauptos pervestinos sumos pagal pateiktus vykdomuosius dokumentus, įsipareigojimai vartojimo valstybėms (MOSS/OSS) pervesti surinktas PVM įmokas (1 049 347 tūkst. Eur), Valstybės išdas – 424 133 tūkst. Eur kaip suteiktas valstybės garantijas dėl paskolų. Detalesnė informacija apie neapibrėžtuosius įsipareigojimus pateikta aiškinamojo rašto 24 priede.

Bendras ginčų, dėl kurių suformuoti atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai ar neapibrėžtasis turtas, pobūdis buvo galimos ūkio subjektų išlaidų kompensacijos, turtiniai reikalavimai, turtinės ir neturtinės žalos atlyginimas, kitų netesybų prisiteisimas bei kitos mokėtinos sumos, susijusios su teisminiais procesais, neaiškiais teismų sprendimų priėmimo terminais dėl mokėtinų sumų, susijusių su sutartinių įsipareigojimų vykdymu.

3.24. Finansinės rizikos valdymas

Vyriausybės valstybės vardu prisiimtų skolinių įsipareigojimų ir valstybės piniginių išteklių rizikos valdymas apima valiutų kursų kitimo, palūkanų normų kitimo, kredito, likvidumo (refinansavimo) ir veiklos rizikos valdymą.

2025 m. Vyriausybė laikėsi visų teisės aktuose nustatytų skolinimosi ir skolos limitų. Refinansavimo ir palūkanų normų kitimo rizikai valdyti Lietuvos Stabilumo programoje numatytas trumpalaikės skolos limitas – 25 proc. viso skolos portfelio, o skolos už kintamas palūkanų normas limitas – 10 proc. viso skolos portfelio. Pagrindiniai rodikliai, nusakantys valiutų kursų kitimo riziką, yra skolos portfelio dalis tomis valiutomis, kurių kursas nėra fiksuotas euro atžvilgiu, bei tikėtinas valiutų kursų svyravimas per atitinkamą laikotarpį ateityje. Valdant kredito riziką, susijusią su išvestinių finansinių

priemonių sandoriais, atskirais atvejais sudaromi finansinio užstato apsigėitimo, susieto su išvestinių finansinių priemonių esamąja verte, susitarimai. Palūkanų normos rizikai valdyti sudaromi palūkanų normų apsigėitimo sandoriai. Pagal tokį sandorį sutariama apsigėisti palūkanų normomis, kai viena šalis moka fiksuotas palūkanas, o kita - kintamas. Užsienio rinkose išplatinus Lietuvos Vyriausybės vertybinius popierius, denominuotus JAV doleriais, yra sudaromi valiutų palūkanų normų apsigėitimo sandoriai, kuriais siekiama išvengti valiutos kurso svyravimo rizikos.

Finansinis turtas užsienio valiuta (tūkst. Eur)	Balansinė vertė, tūkst. Eur		Balansinė vertė, tūkst. valiuta		Valiuta (kodas)
	2025 m.	2024 m.	2025 m.	2024 m.	
Ilgalaikės paskolos	384 986	103 300	-	-	EUR
Kitas ilgalaikis finansinis turtas	1 337 770	692 325	-	-	EUR
Trumpalaikės paskolos	26 977	3 692	-	-	EUR
Trumpalaikės investicijos	841		989		USD
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	807 920	1 650 576	-	-	EUR
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	22 495	7 128	26 447	7445	USD
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	8	8	97	97	NOK
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	7	7	11	11	Kita
Kitas trumpalaikis finansinis turtas	4 147 885	1 467 261	-	-	EUR
Iš viso	6 728 889	3 924 298	X	X	X

Įsipareigojimų dalis valiuta	2025 m.	2024 m.	Pokytis	Pokytis
	tūkst. Eur	tūkst. Eur	tūkst. Eur	%
Eurais	37 070 081	33 187 099	3 882 982	12%
JAV doleriais	1 250	1 137	113	10%
Kitomis valiutomis	336	463	-126	-27%
Iš viso	37 071 668	33 188 699	3 882 968	12%

Daugiau informacijos apie finansinės rizikos valdymą pateikta priede „Informacija apie valstybės skolą už 2025 metus“.

3.25. Koncesijos ir valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutartys

Informacija apie koncesijos bei valdžios ir privataus subjektų partnerystės (toliau – VPSP) sutartis, sudarytas iki 2026 m. sausio 1 d. ir galiojusias ataskaitiniu laikotarpiu, pateikta 25 priede.

Ataskaitinį laikotarpį centrinės valdžios institucijų buvo įgyvendinamos praėjusiais laikotarpiais sudarytų 11 VPSP sutarčių, iš kurių 3 – koncesijos sutartys, 8 – valdžios ir privataus subjektų partnerystės (toliau – VŽPP) sutartys.

Pagal statistinius duomenis, 24-iose savivaldybėse buvo įgyvendinama 40 VPSP sutarčių: 34 – koncesijų sutartys ir 6 – VŽPP sutartys.

Per ataskaitinį laikotarpį naujai sudaryta ir įsigaliojo viena VPSP sutartis – VŽPP sutartis. Per ataskaitinį laikotarpį viena koncesijos sutartis buvo nutraukta. Iš viso iki 2025 m. gruodžio 31 d. buvo sudarytos ir įsigaliojusios 50 VPSP sutarčių, iš kurių vieną VPSP sutartį su privačiu subjektu sudarė 2 viešieji subjektai – Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija ir Vilniaus miesto savivaldybė.

3.26. Poataskaitiniai įvykiai

Nuo ataskaitinio laikotarpio pabaigos iki 2026 m. balandžio 30 d. įvyko šie poataskaitiniai įvykiai:

1. 2026 m. sausio – balandžio mėn. išplatinta ilgalaikių ir trumpalaikių Lietuvos Respublikos Vyriausybės vertybinių popierių vidaus ir užsienio rinkose už 3 425 891 tūkst. Eur sumą nominalia verte, iš to skaičiaus taupymo lakštų (gynybos obligacijų) – už 145 891 tūkst. Eur sumą nominalia verte.

2. 2026 m. sausio – balandžio mėn. išpirkta vidaus ir užsienio rinkose išleistų Lietuvos Respublikos Vyriausybės vertybinių popierių už 371 023 tūkst. Eur, iš to skaičiaus taupymo lakštų (gynybos obligacijų) – už 11 023 tūkst. Eur sumą nominalia verte.

3. 2026 m. sausio – balandžio mėnesį gauta 360 462 tūkst. Eur užsienio paskola iš Europos Komisijos.

4. 2026 m. sausio – balandžio mėn. grąžinta 71 159 tūkst. Eur užsienio paskolų, iš jų 29 988 tūkst. Eur Šiaurės investicijų bankui, 17 382 tūkst. Eur Europos Tarybos vystymo bankui, 23 789 tūkst. Eur Europos investicijų bankui.

5. 2026 m. sausio – balandžio mėn. iš Valstybės izdo lėšų padėta naujų indėlių už 850 000 tūkst. Eur.

6. 2026 m. sausio – balandžio mėn. į Valstybės išdą grįžo anksčiau padėtų indėlių už 250 000 tūkst. Eur

7. 2026 m. sausio – balandžio mėn. perskolintų paskolų suteikta už 1 075 tūkst. Eur, iš jų: UAB Pasvalio vandenys – 1 000 tūkst. Eur, UAB Skuodo vandenys – 35 tūkst. Eur, UAB Varėnos vandenys – 35 tūkst. Eur, Prienų rajono savivaldybei – 5 tūkst. Eur.

8. 2026 m. sausio – balandžio mėn. grąžinta perskolintų paskolų už 12 750 tūkst. Eur, iš jų daugiausiai grąžino UAB Ilte – 11 833 tūkst. Eur, AB Kauno energija – 132 tūkst. Eur, Elektrėnų savivaldybė – 101 tūkst. Eur, UAB Dzūkijos vandenys – 74 tūkst. Eur, UAB Telšių vandenys – 66 tūkst. Eur.

9. 2026 m. sausio – balandžio mėn. valstybės garantijų dėl paskolų suteikta už 14 413 tūkst. Eur, iš jų: UAB Ilte – 7 832 tūkst. Eur, Lietuvos mokslo ir studijų institucijų studentams – 6 580 tūkst. Eur.

10. 2026 m. sausio – balandžio mėn. grąžinta paskolų, dėl kurių suteiktos valstybės garantijos, už 25 109 tūkst. Eur.

11. 2026 m. sausio – balandžio mėn. iš Augalų ir pasėlių, už kuriuos mokamos tiesioginės išmokos, draudimo įmokų dalinio kompensavimo sąskaitos lėšų, padėta naujų indėlių už 2 650 tūkst. Eur.

12. 2026 m. sausio 8 d. grąžinta 300 000 tūkst. Eur trumpalaikė finansinė suma, gauta iš Rezervinio (stabilizavimo) fondo, skirta valstybės turtiniams įsipareigojimams, susijusiems su valstybės skola, vykdyti (grąžintinai).

3.27. Apskaitos politika ir klaidų taisymas

Esminės praėjusių laikotarpių apskaitos klaidos 2025 m. buvo taisomos apskaitos klaidų taisymo sąskaitose ir veiklos rezultatų ataskaitoje parodomos straipsnyje „Apskaitos politikos keitimo ir esminių apskaitos klaidų taisymo įtaka“. 2025 m. apskaitos politikos keitimo ir esminių apskaitos klaidų taisymo įtaka buvo teigiama ir sudarė 2 873 191 tūkst. Eur. (2024 m. buvo teigiama ir sudarė 858 019 tūkst. Eur).

Viešojo sektoriaus subjektai atliko koregavimus dėl praėjusių ataskaitinį laikotarpį neteisingai pripažintų žemės nuvertėjimo sąnaudų, taip pat buvo koreguotos finansavimo sumos bei kitos klaidos, susijusios su praėjusių laikotarpių pajamomis ir sąnaudomis.

Didžiausią teigiamą įtaką turėjo ataskaitiniais metais atlikti tikslinimai dėl 2024 m. neigiamos žemės tikrosios vertės pripažinimo sąnaudomis: Vilniaus miesto savivaldybės administracija atstatė sąnaudas - 2 885 129 tūkst. Eur, Kauno miesto savivaldybės administracija - 308 548 tūkst. Eur. 334 947 tūkst. Eur klaidų taisymas buvo registruotas dėl ataskaitiniais metais pirmą kartą apskaitoje registruotų laisvoje valstybinėje žemėje esančių miško medynų.

3.28. Informacija apie valstybės kontroliuojamų pelno siekiančių subjektų finansinius duomenis

Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo nuostatos, kurios įsigaliojo 2026 m. sausio 1 d., numato, kad valstybės kontroliuojami pelno siekiantys subjektai² ir savivaldybės kontroliuojami pelno siekiantys subjektai³, priskiriami valdžios sektoriui, turės pateikti savo 2026 m. finansinių ataskaitų duomenis į Viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinę sistemą, tam, kad būtų sudaryti visą valdžios sektorių apimantys ataskaitų rinkiniai – valstybės metinių finansinių ataskaitų rinkinys ir nacionalinis metinių ataskaitų rinkinys.

2025 m. informacija apie valstybės ir savivaldybių kontroliuojamų pelno siekiančių subjektų finansinius duomenis atskleidžiama nacionaliniame metinių ataskaitų rinkinio aiškinamajame rašte.

Atsižvelgiant į tai, kad valstybės ir savivaldybių kontroliuojami pelno siekiantys subjektai rengdami finansines ataskaitas taiko nevienodų teisės aktų reikalavimus, teikiama apibendrinta informacija apie 41 centrinės ir vietos valdžios sektoriui priklausančių subjektų turtą, išipareigojimus ir dotacijas, nuosavą kapitalą, pajamas, sąnaudas, pelno mokestį ir grynąjį pelną (nuostolius).

	2025 m.	2024 m.
Finansiniai duomenys (tūkst. Eur)	tūkst. Eur	tūkst. Eur
Turtas	2 548 008	2 528 010
Išipareigojimai ir dotacijos	881 732	884 996
Nuosavas kapitalas	1 666 276	1 643 014
Pajamos	564 373	481 477
Sąnaudos	464 754	408 953
Pelno mokestis	19 397	11 633
Grynasis pelnas (nuostoliai)	81 296	55 113

Finansų ministras

Kristupas Vaitiekūnas

² Valstybės valdomos įmonės, pagal 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 549/2013 dėl Europos nacionalinių ir regioninių sąskaitų sistemos Europos Sąjungoje nuostatas priskiriamos prie centrinės valdžios sektoriaus ir Oficialiosios statistikos įstatyme nustatyta oficialiosios statistikos portale nurodytos kaip priklausančios valdžios instituciniam sektoriui.

³ Savivaldybės valdomos įmonės, pagal 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 549/2013 dėl Europos nacionalinių ir regioninių sąskaitų sistemos Europos Sąjungoje nuostatas priskiriamos prie vietos valdžios sektoriaus ir Lietuvos Respublikos oficialiosios statistikos įstatyme nustatyta oficialiosios statistikos portale nurodytos kaip priklausančios valdžios instituciniam sektoriui.